

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Με το σχέδιο «Κώδικας Δικηγόρων»

Με το άρθρο 166 παρ. 2 του σχεδίου «Κώδικας Δικηγόρων» καταργούνται οι διατάξεις του Ν.Δ. 3026/1954 (ΦΕΚ Α' 235) «Περί Κώδικος Δικηγόρων», οι οποίες ορίζουν τα εξής:

Ν.Δ. 3026/1954 «Περί Κώδικος Δικηγόρων»

΄Αρθρον 1

ΤΜΗΜΑ Α'

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Δικηγόρος-Κτήσις ιδιότητος

Ο Δικηγόρος είναι άμισθος Δημόσιος υπάλληλος, διοριζόμενος δια Β. Διατάγματος και υπαγόμενος εις πειθαρχικήν εξουσίαν ασκούμενην κατά τας διατάξεις του παρόντος. Προ πάσης ασκήσεως των καθηκόντων του ο Δικηγόρος υποχρεούται να δώσῃ τον όρκον της υπηρεσίας του ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου και να εγγραφή εις το μητρώον του Δικηγορικού Συλλόγου, μεθ' ην εγγραφήν τελειούται ο διορισμός.

΄Αρθρο 2.

1. Το λειτούργημα του Δικηγόρου δύναται ν' ασκή μόνον ο εγγεγραμένος εις το μητρώον ενός των εν τω Κράτει Δικηγορικών Συλλόγων κατά τα ειδικώτερον περί της τοιαύτης εγγραφής εν άρθρ. 195 επομ. οριζόμενα.

2. Αντιποίησιν ασκήσεως της Δικηγορίας τιμωρουμένην κατά τους όρους του άρθρου 175 παρ. 2 του Ποιν. Κώδικος αποτελεί επίσης και η επίκλησις ή η οιαδήποτε χρήσις του τίτλου ή της ιδιότητος του Δικηγόρου υπό προσώπων μη κεκτημένων τούτον, κατά τα εν εδάφιω 1 οριζόμενα.

΄Αρθρον 3.

1. Ουδείς διορίζεται δικηγόρος αν μη κέκτηται την ελληνική ιθαγένεια ή την ιθαγένεια Κράτους μέλους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Άλλογενής αποκτήσας την Ελληνικήν Ιθαγένειαν δια πολιτογραφήσεως, δεν δύναται να διορισθή Δικηγόρος προ συμπληρώσεως πενταετίας από ταύτης. Κατ' εξαίρεσιν Ελληνες το γένος αλλά μη κεκτημένοι την Ελληνικήν ιθαγένειαν δύναται να διορισθώσι Δικηγόροι μετά προηγουμένην ειδικήν άδειαν του Υπουργού της Δικαιοσύνης κατόπιν γνώμης του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου. Η τοιαύτη άδεια δέον νά χορηγήται προ της ενάρξεως της κατά την παρ. 3 πρακτικής ασκήσεως.

2. Δικηγόρος διορίζεται ο επιτυγχάνων εις εξέτασιν επι πρακτικών θεμάτων διεξαγομένων εις την έδραν εκάστου Εφετείου, προκηρυσσομένην κατά Μάρτιον και Σεπτέμβριον εκάστου έτους δι` αποφάσεως του Υπουργού Δικαιοσύνης.

3. Δικαίωμα συμμετοχής εις την εξέτασιν έχει όστις κέκτηται πτυχίον του νομικού τμήματος της Νομικής Σχολής Ελληνικού ή αλλοδαπού ανεγνωρισμένου ομοταγούς Πανεπιστημίου, έχει συμπληρώσει πρακτικήν άσκησιν δέκα οκτώ μηνών παρά δικηγόρω και έχει ηλικίαν ουχί ανωτέραν των 35 ετών συμπεπληρωμένων. Η

συμπλήρωσις λογίζεται ως επελθούσα την 31ην Δεκεμβρίου του αντιστοίχου έτους. Όσοι έχουν αποκτήσει πτυχίο μέχρι και 30.6.89 μπορούν να ζητήσουν μέσα σε 6μηνη προθεσμία από τη δημοσίευση του παρόντος να εγγραφούν στα οικεία βιβλία ασκουμένων και να μετάσχουν στις εξετάσεις για να διοριστούν δικηγόροι σε δικηγορικούς συλλόγους του ανατολικού Αιγαίου και δεν δικαιούνται να μετατεθούν σε άλλο δικηγορικό σύλλογο πριν από την πάροδο διετίας. Η εγγραφή τους γίνεται μόνο με τη σύμφωνη γνώμη του δικηγορικού συλλόγου, στον οποίο ζητούν να μετατεθούν. Σε κάθε περίπτωση η μετάθεσή τους δεν είναι δυνατή για τους δικηγορικούς συλλόγους Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης.

Άρθρο 4

Ο πτυχιούχος οφείλει εντός εξαμήνου από της λήψεως του πτυχίου του, να ζητήση την εγγραφήν του εις ειδικόν βιβλίον του Δικηγορικού Συλλόγου του τόπου ασκήσεως, προσάγων το πτυχίον αυτού ως και βεβαίωσιν του παρ' ώ ήρξατο ασκούμενος δικηγόρου. Από της εγγραφής ταύτης λογίζεται αρχαμένη η άσκησις. Δεν μπορεί να γραφτεί στο ειδικό βιβλίο ασκουμένων του οικείου δικηγορικού συλλόγου αυτός που συμπλήρωσε το 33ο έτος της ηλικίας του, εκτός αν πρόκειται για τυφλούς που έχουν αναπηρία 100% ή για ομοεθνείς φυγάδες προερχόμενους από την Αλβανία για τους οποίους η εγγραφή επιτρέπεται μέχρι τη συμπλήρωση και του 45ου έτους. Η συμπλήρωσις λογίζεται επελθούσα την 31ην Δεκεμβρίου του αντιστοίχου έτους.

Άρθρον 5

1. Εκπρόθεσμος εγγραφή επιτρέπεται, κατ' εξαίρεσιν, δι` αποφάσεως του Υπουργού Δικαιοσύνης, μετά σύμφωνον γνώμην του Πειθαρχικού Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου και ιδίως ένεκα νόσου, στρατιωτικής υπηρεσίας, συνεχίσεως σπουδών εν τη Αλλοδαπή και ετέρων δεδικαιολογημένων περιστάσεων. Η άσκησις ασυμβιβάστου εργασίας κατ' ουδεμίαν περίπτωσιν δύναται να θεωρηθή ως δεδικαιολογημένη περίστασις.

2. Παρελθούσης πενταετίας από της λήψεως του πτυχίου αποκλείεται εγγραφή πτυχιούχου εις τα βιβλία ασκουμένων.

Άρθρον 6.

1. Η άσκησις γίνεται των μεν ασκουμένων εν τη έδρα των Πρωτοδικείων Αθηνών και Πειραιώς παρά δικηγόρω παρ' Αρείω Πάγω ή παρ' Εφέταις των δε ασκουμένων εν τη έδρα των λοιπών Πρωτοδικείων παρά δικηγόρω παρ' Εφέταις ή παρά Δικηγόρω παρά Πρωτοδίκαις έχοντι παρ' αυτοίς υπηρεσίαν τουλάχιστον πέντε ετών. Δεν δύναται παρά τω αυτώ δικηγόρω να ασκώνται συγχρόνως πλείονες των τριών πτυχιούχων. Επιτρέπεται η σύγχονος άσκησις του ασκουμένου εις πλείονας του ενός και μέχρι τριών το πολύ δικηγόρων.

2. Επί της εννόμου σχέσεως της συνδεούσης τον ασκούμενον μετά του ασκούντος δικηγόρου δεν έχουν εφαρμογήν αι διατάξεις του εργατικού δικαίου.

3. Εν αδυναμία εξευρέσεως υπό του πτυχιούχου, Δικηγόρου παρ' ω μέλλει να ασκηθή μεριμνά περί τούτου το Δ.Σ. του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου.

4. Η άσκηση μπορεί να γίνει και στην κεντρική υπηρεσία ή σε γραφείο νομικού συμβούλου ή σε δικαστικό γραφείο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.). Ο αριθμός των ασκούμενων δικηγόρων δεν μπορεί να υπερβεί τους πέντε (5) για την κεντρική υπηρεσία, τους δύο (2) για κάθε γραφείο νομικού συμβούλου και τον ένα (1) για κάθε δικαστικό γραφείο. Η τοποθέτησή τους γίνεται με πράξη του προέδρου του Ν.Σ.Κ..

Η άσκηση ασκούμενων δικηγόρων μπορεί επίσης να γίνει και στο Γραφείο Δικαστικού του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας. Ο αριθμός των ασκούμενων δεν

δύναται να υπερβεί τους τέσσερις (4) και η τοποθέτηση τους ενεργείται με πράξη υπογραφόμενη από τον Πρόεδρο και το Νομικό Σύμβουλο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, ο οποίος χορηγεί και το πιστοποιητικό για την άσκηση τους.

5. Μέρος της άσκησης, διάρκειας έως έξι μηνών, μπορεί να γίνει στο Συμβούλιο της Επικρατείας ή στο πολιτικό και διοικητικό εφετείο ή πρωτοδικείο ή στην αντίστοιχη εισαγγελία ή στο ειρηνοδικείο της έδρας του Δικηγορικού Συλλόγου που είναι εγγεγραμμένος ο ασκούμενος. Ο συνολικός αριθμός, η κατανομή των ασκούμενων δικηγόρων στα δικαστήρια και τις εισαγγελίες, η διαδικασία, ο τρόπος επιλογής, ο καθορισμός της έναρξης, ο ακριβής χρόνος άσκησης, η εξειδίκευση των καθηκόντων που οι ασκούμενοι επιτελούν, ο τρόπος καταβολής της αμοιβής, καθώς και κάθε ζήτημα σχετικά με την άσκηση καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η περαιτέρω κατανομή των ασκουμένων δικηγόρων στο Συμβούλιο της Επικρατείας ή ανά εφετείο, πρωτοδικείο, εισαγγελία ή ειρηνοδικείο καθορίζονται από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας ή τα όργανα διοίκησης του εφετείου, πρωτοδικείου, της εισαγγελίας ή του ειρηνοδικείου αντιστοίχως, μετά από γνώμη του οικείου δικηγορικού συλλόγου. Ο ασκούμενος λαμβάνει αμοιβή που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μπορεί να παραταθεί ο χρόνος άσκησης των ασκούμενων δικηγόρων για ένα εξάμηνο ακόμη και για μία μόνο φορά για κάθε ασκούμενο και μόνον για όσες θέσεις δεν καλύφθηκαν κατά το τρέχον εξάμηνο.

6. Επιτρέπεται, τη αιτήσει του ασκουμένου, μεταγραφή από ενός Συλλόγου, εις έτερον μετ'έγκρισιν του Δ.Σ. τούτου υπό τον όρον, όπως ο ασκούμενος προσαγάγη πιστοποιητικόν του Συλλόγου, παρ' ω ήτο εγγεγραμμένος, εμφαίνον συνεχή άσκησιν παρά Δικηγόρων από της αρχικής εγγραφής και αντίγραφον του πτυχίου. Η αίτησις μεταγραφής υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξ μηνών από της ενάρξεως της ασκήσεως".

Άρθρον 7

1. Η άσκησις είναι συνεχής. Ο ασκούμενος κατά την διάρκειαν των δικαστικών διακοπών, από της 1ης Ιουλίου έως 15ης Σεπτεμβρίου δικαιούται να διακόψῃ την άσκησιν του δια διάστημα μέχρι 30 ημερών δι`εκάστην περίοδον διακοπών, ο χρόνος δε ούτος υπολογίζεται ως χρόνος ασκήσεως.

2. Συνέχισις της διακοπείσης εξ οιουδήποτε ετέρου λόγου ασκήσεως επιτρέπεται μόνον τη αιτήσει του ασκουμένου, δι`ητιολογημένης αποφάσεως του Πειθαρχικού Συμβουλίου του οικείου Συλλόγου, καταχωριζομένης εις το βιβλίον ασκουμένων. Δια της αποφάσεως ταύτης δύναται να επιβληθή πρόσθετος άσκησις.

3. Η επιβολή προσθέτου ασκήσεως είναι υποχρεωτική, εφ'όσον η διακοπή υπερβεί εν συνόλω τους δύο μήνας κατά το διάστημα της δεκαοκταμήνου ασκήσεως εξαιρέσει της περιπτώσεως καθ'ην αύτη οφείλεται εις εκπλήρωσιν στρατιωτικής υπηρεσίας.

4. Ο χρόνος εκπληρώσεως της στρατιωτικής θητείας δεν υπολογίζεται, ως χρόνος ασκήσεως εξαιρέσει α) της περιπτώσεως, καθ'ην ο υποψήφιος επραγματοποίησεν άσκησιν είτε εις τον Σύλλογον εις ον ήτο εγγεγραμμένος είτε εις έτερον Σύλλογον της έδρας της στρατιωτικής Μονάδος εις ην υπηρέτει και β) της περιπτώσεως, καθ'ην η Χώρα τελεί εν επιστρατεύσει, ότε αρκεί χρόνος ασκήσεως και εξ μηνών. Ο χρόνος εφεδρικής υπηρεσίας εις πάσαν περίπτωσιν λογίζεται ως χρόνος ασκήσεως.

5. Εάν η διακοπή υπερέβη τα 3 έτη, ο ασκούμενος διαγράφεται του βιβλίου ασκουμένων δι`αποφάσεων του Πειθαρχικού Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου.

6. Κατά των αποφάσεων του Πειθαρχικού Συμβουλίου του παρόντος άρθρου επιτρέπεται προσφυγή εις το Ανώτατον Πειθαρχικόν Συμβούλιον.

Άρθρον 8

Εις το ταμείον του Συλλόγου καταβάλλεται δικαίωμα εγγραφής οριζόμενον δι` αποφάσεως του Δ.Σ. Επί εκπροθέσμου εγγραφής ή συνεχίσεως της διακοπείσης ασκήσεως το Δ.Σ. του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου αυξάνει το ποσόν εις το διπλάσιον τουλάχιστον, του καθοριζόμενου ως δικαιώματος εγγραφής.

Άρθρον 9

1. Ο ασκούμενος υπέχει τας αυτάς ως και ο Δικηγόρος ηθικάς και δεοντολογικάς υποχρεώσεις, τελών υπό την εποπτείαν και δικαιοδοσίαν του Διοικητικού και Πειθαρχικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου του τόπου της ασκήσεως και κατά δεύτερον βαθμόν του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου. Επιβαλλόμεναι Πειθαρχικά ποιναί είναι αι αυταί, πλήν της προσωρινής πταύσεως, ανθ` ης το Πειθαρχικόν Συμβούλιον δύναται να επιβάλῃ παράτασιν μέχρι δύο εισέτι ετών του χρόνου ασκήσεως παρά τω αυτώ ή παρ` άλλω Δικηγόρω ή και οριστικόν αποκλεισμόν από της ασκήσεως ή του διαγωνισμού, οπότε η απόφασις υποβάλλεται αμελλητί υπό της Διοικήσεως του Συλλόγου εις το Ανώτατον Πειθαρχικόν Συμβούλιον και άνευ εφέσεως του τιμωρηθέντος.

2. Ασκούμενος θεωρείται ο πτυχιούχος από της εγγραφής του εις το βιβλίον ασκουμένων του Δικηγορικού Συλλόγου μέχρι και του διορισμού του ως Δικηγόρου.

Άρθρον 10

1. Διαρκούσης της ασκήσεως ο ασκούμενος δύναται να παρίσταται ενώπιον του Πταισματοδικείου, του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου και του Ειρηνοδικείου, προκειμένου περί ενόρκων βεβαιώσεων του άρθρου 671 του ΚΠολΔ και περί διαφορών διαδικασίας των άρθρων 737, 738 παρ.22 ΚΠολΔ. Τη εγγράφω εντολή του παρ` ασκείται Δικηγόρου δύναται ο ασκούμενος να παρίσταται ενώπιον του Ειρηνοδικείου, δικάζοντος κατά την διαδικασίαν των μικροδιαφορών.

2. Ο ασκούμενος υποχρεούται να συμπαρίσταται μετά του παρ` ασκείται Δικηγόρου, ενώπιον των Πρωτοβαθμίων Δικαστηρίων συνυπογράφων τας προτάσεις.

3. Δι` αποφάσεων του Υπουργού Δικαιοσύνης, εκδιδομένων μετά πρότασιν της Συντονιστικής Επιτροπής των Δικηγορικών Συλλόγων, καθορίζονται τα της διεξαγωγής της πρακτικής ασκήσεως, ο τρόπος ελέγχου ταύτης υπό του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, ως και τα δικαιώματα και αι υποχρεώσεις των ασκουμένων και των παρ` οις ασκούνται ούτοι δικηγόρων.

4. Εις την άσκησιν περιλαμβάνεται η υποχρεωτική παρακολούθησις ειδικών φροντιστηρίων, ως και διαλέξεων, οργανουμένων υπό των Δικηγορικών Συλλόγων.

Άρθρον 11

1. Τα κατά τα άρθρα 62 και 63 περί Δικηγόρων οριζόμενα ασυμβίβαστα ισχύουν και επι ασκουμένων.

2. Ασκούμενοι Δικηγόροι κατέχοντες το αξίωμα του Δημάρχου ή Δημαρχιακού Παρέδρου ή Προέδρου Κοινότητος δικαιούνται να αρχίσουν ή να συμπληρώσουν την υπό του Κώδικος οριζόμενην υποχρεωτικήν ασκησιν και να συμμετάσχουν

εις διαγωνισμόν, δια τον διορισμόν των ως Δικηγόρων, επιτυγχάνοντες δε διορίζονται Δικηγόροι, του λειτουργήματός των τελούντος εν αναστολή εφ όσον χρόνον κατέχουν τα ανωτέρω αξιώματα, ως ορίζει το αρθρον 62 παράγραφος 3 του παρόντος Κώδικος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

Περί Εξετάσεων

Άρθρον 12

1. Ο ασκούμενος οφείλει να μετάσχη της αμέσως προσεχούς ή μεταπροσεχούς εξετάσεως μετά την συμπλήρωσιν του χρόνου της κατά νόμον ασκήσεως του ή της τυχόν προσθέτου τοιαύτης. Δύναται ο ασκούμενος να γίνη δεκτός και εις μεταγενεστέραν εξέτασιν κατόπιν αποφάσεως του οικείου πειθαρχικού Συμβουλίου, εφ όσον συντρέχουν εν τω προσώπω του εξαιρετικοί προς τούτο λόγοι. Το πειθαρχικόν Συμβούλιον δύναται να επιβάλλη και πρόσθετον άσκησιν. Εις την περίπτωσιν ταύτην ο ασκούμενος οφείλει να προσέλθη εις την πρώτην μετά την συμπλήρωσιν της προσθέτου ασκήσεως εξέτασιν.

2. Πας ασκούμενος υποχρεούται να εξετασθή παρά τω Εφετείω εις την περιφέρειαν του οποίου εδρεύει ο Δ.Σύλλογος εις ον ησκήθη.

3. Ο προτιθέμενος να λάβῃ μέρος εις την εξέτασιν καταθέτει, το βραδύτερον μέχρι της προτεραίας της ενάρξεως της εξετάσεως, αίτησιν περί τούτου εις τον Γραμματέα της Εξεταστικής Επιτροπής. Εις την αίτησιν επισυνάπτονται: α) Πιστοποιητικόν ασκήσεως, β) πιστοποιητικόν εκ του μητρώου των αρρένων προκειμένου δε περί γυναικών εκ του δημοτολογίου. Τα ανωτέρω πιστοποιητικά πρέπει να αναγράφωσι και την ηλικίαν του αιτούντος, γ) το πανεπιστημιακόν αυτού πτυχίον ή ανάλογον πιστοποιητικόν του Πανεπιστημίου, δ) αντίγραφον Ποινικού Μητρώου τύπου Β΄, περί ελλείψεως καταδίκης επι τινι των εν άρθρ. 26 αδικημάτων, ε) πιστοποιητικόν του οικείου στρατολογικού γραφείου, ότι εξεπλήρωσε τας στρατιωτικάς του υποχρεώσεις ή απηλλάγη τούτων νομίμως ή τελεί νομίμως εκτός στρατεύματος στ) υπεύθυνον δήλωσιν ότι δεν υπάγεται εις τινα των περιπτώσεων των αρθρ. 26, 62 και 63 του παρόντος και ζ) γραμμάτιον καταθέσεως χρηματικού πτοσού ως εξετάστρων εις το Ταμείον του Δικηγορικού Συλλόγου της έδρας του Εφετείου, καθοριζομένου εκάστοτε δι`ειδικώς ητιολογημένης αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού.

Δια της αποφάσεως ορίζεται η κατανομή του πτοσού μεταξύ αφ` ενός των μελών της Επιτροπής, του Γραμματέως αυτής και του τυχόν χρησιμοποιηθησομένου κλητήρος και αφ` ετέρου του Ταμείου του Δικηγορικού Συλλόγου. Η Επιτροπή προ της ενάρξεως της εξετάσεως αποφασίζει, αμετακλήτως περί της αποδοχής ή μη της αιτήσεως του υποψηφίου δι`ειδικώς ητιολογημένης αποφάσεως.

Άρθρον 13

1. Η εξέτασις είναι γραπτή και προφορική μόνον επι της πρακτικής εφαρμογής του δικαίου και ειδικώτερον επί: 1) Αστικού δικαίου, 2) Πολιτικής Δικονομίας, 3) Εμπορικού Δικαίου, 4) Ποινικού Δικαίου και 5) Ποινικής Δικονομίας. Η γραπτή εξέτασις είναι μυστική, συγχωρείται δε κατ` αυτήν η χρήσις μόνον νόμων άνευ σχολίων. Ο αποτυγχάνων εις την γραπτήν εξέτασιν αποκλείεται της προφορικής ήτις διεξάγεται δημοσίᾳ.

2. Ο τρόπος διεξαγωγής των εξετάσεων, τα εξεταστέα θέματα και πάσα εν γένει λεπτομέρεια ορίζονται δι`εκδιδομένης εκάστοτε αποφάσεως του Υπουργού Δικαιοσύνης.

3. Περί της εξετάσεως τηρούνται πρακτικά φυλασσόμενα εις το Αρχείον του οικείου Εφετείου. Πίναξ αποτελεσμάτων περιέχων ονοματεπώνυμα μόνον των επιτυχόντων κατά σειράν επιτυχίας δημοσιεύεται δια τοιχοκολλήσεως εις τα καταστήματα του Εφετείου και των οικείων Δικηγορικών Συλλόγων. Αντίγραφον του πίνακος τούτου περιέχον τα ονοματεπώνυμα των επιτυχόντων και την βαθμολόγησιν εκάστου τούτων, αποστέλλεται υπό του Γραμματέως της Επιτροπής εις τους οικείους Συλλόγους.

4. Ο Γραμματεύς της Επιτροπής, υποχρεούται, όπως εντός πέντε ημερών από της δημοσιεύσεως των τελικών αποτελεσμάτων αποστέλλῃ εις το Υπουργείον Δικαιοσύνης αντίγραφον του συνολικού πίνακος των τελικών αποτελεσμάτων περιλαμβάνοντος τα ονοματεπώνυμα πάντων των επιτυχόντων κατά σειράν επιτυχίας.

Άρθρο 14

Η ικανότης του υποψηφίου κατα την γραπτήν και προφορικήν εξέτασιν βαθμολογείται δι` αριθμών από 0-10. Εκαστος εξεταστής βαθμολογεί την επίδοσιν του υποψηφίου εις άπαντα τα μαθήματα. Επιτυχών κατά την γραπτήν εξέτασιν θεωρείται ο υποψήφιος, όστις εις το θέμα του Αστικού Δικαίου και τη Πολιτικής δικονομίας, κεχωρισμένως, έλαβε βαθμόν επιτυχίας τουλάχιστον 6, μέσον δε όρον βαθμολογίας εις άπαντα τα μαθήματα τουλάχιστον 6. Επιτυχών κατά την προφορικήν εξέτασιν θεωρείται ο υποψήφιος, όστις έλαβε μέσον όρον βαθμολογίας εις άπαντα τα μαθήματα τουλάχιστον 6. Η βαθμολογία εκάστου εξεταστού δεν δύναται να διαφέρει της βαθμολογίας του εισηγητού πέραν των τριών μονάδων δι`έκαστον μάθημα. Πάσα αμφισβήτησις περί την βαθμολογίαν επιλύεται υπό της Επιτροπής.

Άρθρο 15

1. Παρ` εκάστω Εφετείω η εξεταστική Επιτροπή απαρτίζεται εκ του Προϊσταμένου του οικείου Εφετείου ως Προέδρου, του Εισαγγελέως Εφετών και τριών Δικηγόρων, προτεινομένων μετά των αναπληρωτών των υπό του Δ.Σ. του Δικηγορικού Συλλόγου της έδρας του Εφετείου ως μελών. Προκειμένου περί εξετάσεως ασκουμένου ασκηθέντος παρά Συλλόγων εδρεύοντος εκτός έδρας του Εφετείου, ως πέμπτον μέλος της Επιτροπής ορίζεται Δικηγόρος του οικείου Συλλόγου, προτεινόμενος μετά του αναπληρωτού του υπό του Δ.Σ. του οικείου Συλλόγου. Αναπληρωτής του Προέδρου της επιτροπής ορίζεται έτερος δικαστικός λειτουργός επί βαθμών τουλάχιστον Εφέτου, του Εισαγγελέως Εφετών, έτερος δικαστικός λειτουργός επί βαθμών τουλάχιστον Αντεισαγγελέως Εφετών και εν ανυπαρξίᾳ τουλάχιστον Εφέτου εκ των υπηρετούντων εν τη έδρα του Εφετείου.

2. Δι` αποφάσεως του Προέδρου της Επιτροπής, κοινοποιούμενης εις τα μέλη ορίζονται τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη και οι εκ τούτων εισηγηταί-εξετασταί των κατ` ιδίαν θεμάτων ως και ο γραμματεύς αυτής.

Άρθρο 16

Μέλους εξεταστικής επιτροπής, δύναται να ζητηθή εξαίρεσις λόγω συγγενείας εξ αίματος ή κηδεστίας μέχρι τετάρτου βαθμού συμπεριλαμβανομένου. Επί της προτάσεως εξαιρέσεως αποφασίζει ανεκκλήτως η εξεταστική επιτροπή, αναπληρουμένου κατά την συζήτησιν της εξαιρέσεως του ούτινος ζητείται η εξαίρεσις διά του αναπληρωματικού μέλους.

Άρθρο 17

Δεν δύναται να μετάσχη της εξετάσεως:

α) ο υπαγόμενος εις τίνα των περιπτώσεων του άρθρου 26,

β) ο τρις τιμωρηθείς πειθαρχικώς ως ασκούμενος ή ο αποκλεισθείς οριστικώς της εξετάσεως δι` αποφάσεως του Πειθαρχικού Συμβουλίου,

γ) ο μετασχών εις τρεις εξετάσεις και απορριφθείς και

δ) ο μη συμμορφωθείς προς τας διατάξεις των άρθρων 4 και 7 έως και 12.

Άρθρο 18

Ο αποτυγχάνων εις την εξέτασιν υποχρεούται εντός μηνός από της δημοσιεύσεως των αποτελεσμάτων να επανεγγραφή ως ασκούμενος εις το ειδικόν βιβλίον του Δικηγορικού Συλλόγου του τόπου της ασκήσεώς του, προσάγων και βεβαίωσιν του Δικηγόρου παρ` ω ασκείται περί της επαναλήψεως της ασκήσεως του, υποχρεούται δε να μετάσχη της αμέσως προσεχούς εξετάσεως, επιφυλασσομένης της εφαρμογής των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 3 και αναλόγως των άρθρων 7 έως και 12 του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Διορισμός Δικηγόρων.

Άρθρον 19

Ο επιτυγχάνων εις την εξέτασιν δύναται να ζητήση τον διορισμόν του ως δικηγόρου παρ` οιωδήποτε Πρωτοδικείω. Εξαιρετικώς προκειμένου περί των Πρωτοδικείων Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Πειραιώς, Πατρών, Λαρίσης, Κομοτινής και Ιωαννίνων, ο υποψήφιος δύναται να διορισθή παρ` αυτοίς μόνον εφ` όσον ησκήθη εις τους αντιστοίχους Συλλόγους. Το Πρωτοδικείον εις ο επιθυμεί να διορισθή ο υποψήφιος προσδιορίζεται εις την αίτησιν περί διορισμού του, υποβλητέαν εις το Υπουργείον Δικαιοσύνης, εντός δύο μηνών από της δημοσιεύσεως των αποτελεσμάτων. Εις την αίτησιν επισυνάπτει τα εξής δικαιολογητικά:

α) πιστοποιητικόν εκ του μητρώου των αρρένων προκειμένου δε περί γυναικών εκ του δημοτολογίου. Επι μη πολιτών Ελλήνων πιστοποιητικόν της αρμοδίας αρχής, αποδεικνύον ότι ο αιτών είναι Ελλην την καταγωγήν, και την κατ` άρθρ. 3 παρ. 1 άδειαν. Τα ανωτέρω πιστοποιητικά πρέπει να αναγράφωσι και την ηλικίαν του αιτούντος,

β) το Πανεπιστημιακόν αυτού πτυχίον ή ανάλογον πιστοποιητικόν του Πανεπιστημίου,

γ) αντίγραφον τύπου Β΄ του αρμοδίου γραφείου Ποιν. Μητρώου, περί ελλείψεως καταδίκης επί τίνι των εν άρθρω 26 αδικημάτων,

δ) Πιστοποιητικόν του οικείου στρατολογικού γραφείου, ότι εξεπλήρωσε τας στρατιωτικάς του υποχρεώσεις ή απηλλάγη τούτων νομίμως ή τελεί νομίμως εκτός στρατεύματος,

ε) τα κατά νόμον διπλότυπα του Ταμείου Νομικών, περί καταβολής εις τούτο των οικείων παραβόλων και

στ) υπεύθυνον δήλωσιν ότι δεν υπάγεται εις τίνα των περιπτώσεων των άρθρων 26, 62 και 63 του παρόντος.

Άρθρον 20

1. Το Υπουργείον Δικαιοσύνης εκδίδει απόφασιν εντός είκοσιν ημερών περί διορισμού του αιτούντος ως Δικηγόρου εις το παρ' ω αιτείται Πρωτοδικείον, ήτις δημοσιεύεται εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η περί διορισμού απόφασις ανακοινούται εις τον οικείον Δικηγορικόν Σύλλογον προς ον διαβιβάζεται και το περί διορισμού έγγραφον του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

2. Επιμελεία του Δικηγορικού Συλλόγου κοινοποιείται εντός ενός μηνός δια δικαστικού επιμελητού, το περί διορισμού έγγραφον του Υπουργείου εις τον διορισθέντα.

Άρθρο 21

1 α) Μετάθεση δικηγόρων επιτρέπεται με τις προϋποθέσεις που' προβλέπονται στο άρθρο 23, όπως τροποποιήθηκε από την παράγραφο 3 του άρθρου 3 του νόμου 3466/1955 "περί παροχής εξουσιοδοτήσεως προς έκδοσιν Β.Δ/τος "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των περί του καταστατικού του Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Αθηνών ισχουσσών διατάξεων και άλλων τινών διατάξεων". Κατεξαίρεση επιτρέπεται η μετάθεση δικηγόρων, συζύγων δικηγόρων, για να συνυπηρετήσουν στο ίδιο Πρωτοδικείο, χωρίς να απαιτείται η οριζόμενη από την παραπάνω διάταξη συμπλήρωση διετίας στο Δικηγορικό Σύλλογο, από τον οποίο ζητείται η μετάθεση. Η μετάθεση δικηγόρου ενεργείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη των διοικητικών συμβουλίων των οικείων Δικηγορικών Συλλόγων. Δικηγορικός Σύλλογος μπορεί να γνωμοδοτήσει κατά της μετάθεσης, εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι, οι οποίοι πρέπει να αναφέρονται ειδικά και να αιτιολογούνται στη γνωμοδότησή του. Η γνωμοδότηση υποβάλλεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης μέσα σε 45 ημέρες από την ημέρα που θα περιέλθει στο Δικηγορικό Σύλλογο το σχετικό έγγραφο ερώτημα του Υπουργείου. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή, ο Υπουργός Δικαιοσύνης εκδίδει την απόφασή του και χωρίς τις απαιτούμενες παραπάνω γνωμοδοτήσεις ή αν υποβληθεί εμπρόθεσμα μια από αυτές, εφόσον είναι σύμφωνη.

β) Η διάταξη του άρθρου 6 του Ν. 1128/1981 "περί προσωρινής κρατήσεως και άλλων τινών διατάξεων" εφαρμόζεται ανάλογα και για τους δικαστικούς υπαλλήλους συζύγους δικηγόρων. Οι μετατιθέμενοι μ' αυτόν τον τρόπο δικαστικοί υπάλληλοι στις γραμματείες των δικαστηρίων η Εισαγγελιών της έδρας του Πρωτοδικείου όπου υπηρετούν οι δικηγόροι σύζυγοί τους καταλαμβάνουν την πρώτη οργανική θέση που θα κενωθεί με την μετάθεσή τους.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 83 δεν επιτρέπεται ο επαναδιορισμός δικηγόρου, που παραιτήθηκε από το δικηγορικό λειτούργημα ή που απέβαλε τη δικηγορική ιδιότητα λόγω ποινής η εκκαθάρισης του μητρώου. Επίσης δεν επιτρέπεται να διορισθούν η επαναδιορισθούν δικηγόροι οι δημόσιοι διοικητικοί υπάλληλοι, οι στρατιωτικοί υπάλληλοι, οι υπάλληλοι των σωμάτων ασφαλείας, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και οι συμβολαιογράφοι, μετά την αποχώρηση από την υπηρεσία τους για οποιονδήποτε λόγο.

3. Κατεξαίρεση οι εξερχόμενοι από την υπηρεσία δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί μέχρι και του βαθμού του εφέτη, του αντεισαγγελέα εφετών, του παρέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι δικαστικοί σύμβουλοι των Ενόπλων Δυνάμεων εφόσον δεν διετέλεσαν Πρόεδροι Δευτ/θμίου Στρατιωτικού Δικαστηρίου και οι βοηθοί δικαστικοί σύμβουλοι Α΄, οι πάρεδροι και δικαστικοί αντιπρόσωποι της Διοικήσεως, που προβλέπονται στο άρθρο 10 του Ν. 1256/1982 "για την πολυθεσία, πολυαπασχόληση κλπ." εκτός από εκείνους που απολύονται εξαιτίας πειθαρχικού παραπτώματος ή εξέρχονται από την υπηρεσία λόγω πνευματικής ανικανότητας, μπορούν να διορίζονται ή να επαναδιορίζονται δικηγόροι, εφόσον δεν συντρέχει κώλυμα από τα προβλεπόμενα στα άρθρα 26,62 και 63. Όσοι από τους διοριζόμενους ή επαναδιοριζόμενους, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, διετέλεσαν πρόεδροι η εισαγελείς πρωτοδικών ή δικαστικοί σύμβουλοι των

Ενόπλων Δυνάμεων η επί πενταετία πρωτοδίκες, εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας, αντεισαγγελείς πρωτοδικών, βοηθοί δικαστικοί σύμβουλοι Α΄, δικαστικοί αντιπρόσωποι της Διοικήσεως, μπορούν να διορισθούν απευθείας δικηγόροι παρ`εφέταις, όσοι δε διετέλεσαν εφέτες η αντεισαγγελείς εφετών, πάρεδροι του Συμβουλίου της Επικρατείας και πάρεδροι της Διοικήσεως μπορούν απευθείας να διορισθούν δικηγόροι παρ`Αρείω Πάγω. Οι αναφερόμενοι στις παραπάνω διατάξεις δεν μπορούν, πριν παρέλθει πενταετία από την αποχώρησή τους από την υπηρεσία, να διορισθούν η επαναδιορισθούν δικηγόροι ή μετατεθούν, ούτε να ασκούν άμεσα ή έμμεσα το δικηγορικό λειτουργημα, στα δικαστήρια της περιφέρειας όπου υπηρετούσαν κατά το χρόνο της αποχώρησής τους από την υπηρεσία ή υπηρέτησαν κατά τα τελευταία δύο χρόνια πριν από αυτή, εκτός από εκείνους που σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο διορίζονται δικηγόροι παρ`Αρείω Πάγω, οι οποίοι μπορούν να διορισθούν μετά παρέλευση τριετίας. Για την εφαρμογή της διάταξης του προηγουμένου εδαφίου οι περιφέρειες των δικαστηρίων Αθηνών και Πειραιώς θεωρούνται σα μια περιφέρεια.

4. Για τη μετάθεση ή το διορισμό η επαναδιορισμό δικηγόρων, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 3 του παρόντος άρθρου ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Η αίτηση για το διορισμό η επαναδιορισμό των αναφερόμενων στην προηγούμενη παράγραφο υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία έξι μηνών από την αποχώρησή τους από την υπηρεσία. Στην αίτηση για μετάθεση επισυνάπτονται πιστοποιητικό του Δικηγορικού Συλλόγου από τον οποίο ζητείται η μετάθεση, ότι ο αιτών δικηγόρος είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο του Συλλόγου κατά το χρόνο που θα ενεργηθεί η μετάθεση, καθώς και κεκυρωμένο απόσπασμα της μερίδας του σ`αυτό μαζί με σημείωση για την πειθαρχική του κατάσταση. Στην αίτηση για διορισμό ή επαναδιορισμό επισυνάπτονται πιστοποιητικό για τη δικαστική υπηρεσία του αιτούντος και προκειμένου για νομικό σύμβουλο, πάρεδρο και δικαστικό αντιπρόσωπο της Διοικήσεως για την υπηρεσία του στη Νομική Διεύθυνση Υπουργείου, καθώς και για το λόγο της εξόδου από τις παραπάνω αναφερόμενες υπηρεσίες, αντίγραφο του διατάγματος του διορισμού στις υπηρεσίες αυτές και όλα τα οριζόμενα στο άρθρο 19 του Ν. 723/1977 "περί αντικαταστάσεως διατάξεων τινών του Ν.Δ. 3026/1954 "περί του Κώδικος των Δικηγόρων"και άλλων τινών διατάξεων", δικαιολογητικά, πλην του αντιγράφου του πανεπιστημιακού πτυχίου.

Άρθρο 22

1. Ο διορισθείς υποχρεούται να ομώση τον όρκον του Δημοσίου Υπαλλήλου εν δημοσίᾳ συνεδριάσει του Πρωτοδικείου εν τη περιφερεία του οποίου εδρεύει το Δικαστήριον παρ` ω διωρίσθη. Η ορκωμοσία των δικηγόρων δύναται να γίνη και ενώπιον Προξενικής Αρχής, κατόπιν γνώμης του οικείου Συλλόγου και αποφάσεως του επί της Δικαιοσύνης Υπουργού.

2. Θεωρείται μη αποδεξάμενος τον διορισμόν και είναι απαράδεκτος προς όρκισιν ο διορισθείς, εάν από της κατά το άρθρον 20 παράγρ. 3 κοινοποιήσεως του διορισμού παρήλθον τρεις μήνες χωρίς να ορκισθή. Η άνω τρίμηνος προθεσμία δύναται να παρατείνηται επί ένα εισέτι μήνα εν περιπτώσει αδυναμίας ορκίσεως λόγω αποδεδειγμένης ανωτέρας βίας, μετ` απόφασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου.

3. Ο Γραμματεύς του Πρωτοδικείου υποχρεούται, όπως συντάσση αυθημερόν το περί ορκωμοσίας πρακτικόν και αποστέλλη αντίγραφον τούτου εντός οκτώ ημερών εις τον οικείον Δικηγορικόν Σύλλογον, της ορκωμωσίας αποδεικνυόμενης μόνον διά του πρακτικού.

4. Εάν παρέλθη η κατά την παρ. 2 προθεσμία και ο διορισθείς δεν ορκισθή, ο Δικηγορικός Σύλλογος υποβάλλει το κατά το άρθρ. 20 παρ. 3 αποδεικτικόν προς το

Υπουργείον Δικαιοσύνης, παρ' ου προκαλείται αμελλητί το Διάταγμα της ανακλήσεως του διορισμού.

Άρθρο 23

1. Η μετάθεσις των δικηγόρων διέπεται υπό των διατάξεων του άρθρου 21. Νεα όρκισις του μετατιθεμένου δεν απαιτείται. Το περί μεταθέσεως Διάταγμα ανακοινούται εις αμφοτέρους τους Δικηγορικούς Συλλόγους και επιμελεία του, εξ ου μετετέθη Συλλόγου, κοινοποιείται προς τον μετατεθέντα το σχετικόν έγγραφον του Υουργείου, το δε αποδεικτικόν αποστέλλεται εις τον, εις ον μετετέθη, Σύλλογον. Ουδείς δύναται να ζητήσῃ μετάθεσιν, εφ'όσον δεν διετέλεσεν επί (πενταετίαν) μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου, εξ ου αιτείται την μετάθεσιν. Υπό τον ως άνω περιορισμόν επιτρέπεται αμοιβαία μετάθεσις ανεξαρτήτως υπάρξεως κενής θέσεως, μετά σύμφωνων γνωμοδότησιν των αρμοδίων δυο Δικηγορικών Συλλόγων.
2. Ελληνες το γένος διατελέσαντες δικηγόροι παρά των Προξενικών Δικαστηρίων, τοις Μικτοίς ή Εθνικοίς Δικαστηρίοις Αιγύπτου, ως και παρά τοις Δικαστηρίοις Ρουμανίας και Τουρκίας, έχοντες πτυχίον Νομικής, εγκαταλείψαντες αναγκαστικώς μέχρι της δημοσιεύσεως του παρόντος την εις τας άνω χώρας μόνιμον εγκατάστασίν των, δύνανται να διορίζονται δικηγόροι παρά οιωδήποτε Πρωτοδικείων του Κράτους καθ' υπέρβασιν του αριθμού των πληρωτέων εκάστοτε θέσεων.

Άρθρο 24

Δικηγόρος διωρισμένος εν τη έδρα Πρωτοδικείου, δύναται να τοποθετηθή ειδικώς παρ' οιωδήποτε Ειρηνοδικείων εκτός της έδρας και εν τη περιφερεία του Πρωτοδικείου εδρεύοντι. Η τοποθέτησις αύτη γίνεται υποχρεωτικώς επί τη αιτήσει του Δικηγόρου δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, ανακοινουμένης εις το Υπουργείον της Δικαιοσύνης και εις το Ειρηνοδικείον. Κατά τον αυτόν τρόπον οι τοιούτοι παρ' Ειρηνοδικείων Δικηγόρου δικαιούνται να αιτήσωνται την εκ νέου παρά των Πρωτοδικείων τοποθέτησιν, γιγνομένην δι' αποφάσεως του αυτού Συμβουλίου.

Άρθρο 25

Παρά τω Υπουργείω της Δικαιοσύνης τηρούνται: α) βιβλίον των διοριζομένων Δικηγόρων, κατά την σειράν του διορισμού σημειουμένων παρ' εκάστω ονόματι της χρονολογίας του Διατάγματος του διορισμού, και των βραδύτερον επερχομένων λόγων αποβολής της Δικηγορικής ιδιότητος, β) βιβλίον των παρά τω αυτών Δικαστηρίων διατελούντων Δικηγόρων, κατά την σειράν του διορισμού ή μεταθέσεως ή προαγωγής εις αυτό, σημειουμένων παρ' εκάστω ονόματι των τε κατόπιν μεταβολών διά μεταθέσεως ή προαγωγής ως και των κατά τ' ανωτέρω λόγων αποβολής της δικηγορικής ιδιότητος (διορισμού εις άλλην θέσιν, παραιτήσεως, απολύσεως, οριστικής παύσεως κλπ.) γ) βιβλίον των παρ' εκάστω Ειρηνοδικείων τοποθετημένων ειδικών Δικηγόρων, δοκίμων Δικηγόρων, ως και των δικολάβων, εις ο σημειούται η χρονολογία της αποφάσεως και τοποθετήσεως ή διορισμού και πάσαι αι κατόπιν μετάβολαι.

Άρθρο 26

1. Δεν δύναται να διορισθή ή να επαναδιορισθή δικηγόρος ο καταδικαζόμενος:
- 1) εις θάνατον, ισόβιον ή πρόσκαιρον κάθειρξιν και αν ετι αποκατασταθή ή χορηγηθή αυτώ χάρις μετ' άρσεως των συνεπειών,
- 2) εις φυλάκισιν ένεκα κλοπής, υπεξαιρέσεως, απάτης, εκβιάσεως, πλαστογραφίς, δωροδοκίας, καταπιέσεως, απιστίας περί την υπηρεσίαν, απιστίας δικηγόρου, παραχαράξεως και κιβδηλίας,
- 3) εις φυλάκισιν υπέρ τους τρείς μήνας εφ' οιωδήποτε εγκλήματι εφ' όσον διά της αποφάσεως επεβλήθη αυτώ αποστέρησις των εν άρθρω 63 παρ. 1 του Ποιν. Κώδικος αξιωματικών και θέσεων. Εις την τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν τη αιτήσει του καταδικασθέντος, δύναται το Διοικητικό Συμβούλιον του Δικηγορικού Συλλόγου της έδρας, παρ' ω ούτος αιτείται τον διορισμόν, μετά πάροδον τριετίας από της αποκαταστάσεως ή λήξεως των συνεπειών να άρη την απαγόρευσιν διορισμού, δι' αποφάσεώς του, λαμβανομένης διά πλειοψηφίας των 2/3 του όλου αριθμού των μελών αυτού. Τοιαύτη απόφασις απαιτείται και δι' εκείνον, καθ' ου υφίσταται εκκρεμής κατηγορία επί εγκλήματι, συνεπαγομένω αυτοδικαίαν ή υποχρεωτικήν διά το Δικαστήριον απαγγελίαν αποστερήσεως των πολιτικών δικαιωμάτων. Προκειμένου περί καταδικασθέντος προ της εφαρμογής του Ποιν. Κώδικος εφαρμόζονται αι διατάξεις των εδαφίων α' και β' του άρθρου 23 του Α.Ν. 1017/1937.
2. Επίσης δεν δύναται να διορισθή : α) ο στερούμενος της ελευθέρας διαχειρίσεως της περιουσίας αυτού, εφ' όσον διαρκεί η τοιαύτη στέρησις, β) ο εις ον επεβλήθη τελεσιδίκως η πρειθαρχική πονή της οριστικής παύσεως, γ) ο μη συμμορφωθείς προς τας στρατιωτικάς αυτού υποχρεώσεις και δ) ο κληρικός και ο μοναχός.

Άρθρο 27

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Άσκησις του Δικηγορικού λειτουργήματος

Το δικαίωμα προς άσκησιν του Δικηγορικού λειτουργήματος άρχεται από της εγγραφής εν τω μητρώω του Συλλόγου και απόλλυται διά της εκπτώσεως ή παραιτήσεως ή εν γένει αποχωρήσεως και ασχέτως της εκδόσεως του Β.Δ. και της κατά τα άρθρα 29, 32 και 33 διαγραφής αυτού εκ του μητρώου.

Άρθρο 28

1. Ο εν τω μητρώω του Συλλόγου εγγεγαμμένος Δικηγόρος υποχρεούται καθ' έκαστον έτος μέχρι τέλους Φεβρουαρίου να υποβάλλῃ εις τον Σύλλογον, ούτινος είναι μέλος, δήλωσιν μη υποκειμένην εις τέλος χαρτοσήμου περιέχουσαν τα εξής στοιχεία : α) το όνομα, επώνυμον, όνομα πατρός, τόπον γεννήσεως, διεύθυνσιν κατοικίας και του γραφείου του δηλούντος, β) βεβαίωσιν ότι ούτος ασκεί πράγματι το λειτούργημα του Δικηγόρου, διατηρών κατά τα εν άρθρω 57 οριζόμενα ίδιον γραφείον αυτοτελώς ή μετ' άλλου Δικηγόρου, ούτινος δέον ν' αναφέρη το ονοματεπώνυμον ως και αν παρέχει τας υπηρεσίας του εις φυσικόν ή νομικόν πρόσωπον επί παγία αντιμισθία, δηλών και το ονοματεπώνυμον ή την επωνυμίαν του φυσικού ή Νομικού προσώπου τούτου, την διεύθυνσιν αυτών και το ποσόν της αντιμισθίας, ως επίσης αν λαμβάνη σύνταξιν τινα, παρά τίνος ταμείου και το ποσόν ταύτης και γ) βεβαίωσιν ότι ο δηλών δεν υπάγεται εις τι των εω άρθροις 62, 63 και 80 κωλυμάτων και ασυμβιβάστων.

2. Η δήλωσις δέον να υπογράφηται υπό δυο ετέρων Δικηγόρων, οίτινες, εφ' όσον ο Σύλλογος εδρεύει εν τη έδρα Εφετείου, δέον να είναι διωρισμένοι παρ' Εφέταις. Προκειμένου περί του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, ο εις τουλάχιστον των υπογραφώντων δέον να η διωρισμένος παρ' Αρείω Πάγω. Τούτων η υπογραφή έχει την έννοιαν της δηλώσεως βεβαιώσεως της αληθείας των εν τη δηλώσει περιεχομένων. Ο διά της υπογραφής του βεβαιών τα εν τη δηλώσει οφείλει να έχηι ιδίαν περί τούτων αντίληψιν, άλλως τιμωρείται πειθαρχικώς.

3. Η δήλωσις είναι απαράδεκτος, εφ' όσον δεν συνοδεύεται υπό αντιγράφου εφ' απλού της αποδείξεως περί καταβολής της εις τον Δικηγορικόν Σύλλογον οφειλομένης ετησίας του εισφοράς.

Άρθρο 29

Η δήλωσις καταχωρίζεται εις το κατά το άρθρον 196 μητρώον του Συλλόγου και επισυνάπτεται εν τω οικείω φακέλλω του Δικηγόρου επιμελεία και ευθύνη του εντεταλμένου οργάνου.

Άρθρο 30

1. Ο υποβαλών εμπροθέσμως δήλωσιν υποχρεούται άμα τη υποβολή ταύτης πλήρους, να ζητή χορήγησιν αυτώ δελτίου ταυτότητος Δικηγόρου, ισχύοντος μέχρι τέλους Φεβρουαρίου του επομένου της εκδόσεως του έτους. Εν τω δελτίῳ επικολλάται και σφραγίζεται διά της σφραγίδος του Συλλόγου η φωτογραφία του κατόχου και σημειούται ο αριθμός του μητρώου του Δικηγόρου, το ονοματεπώνυμον αυτού και το Δικαστήριον, παρ' ω ούτος είναι διωρισμένος. Το δελτίον τούτο υπογράφεται υπό του Προέδρου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου και του κατόχου.

2. Κατά πάσαν παράστασιν ενώπιον Δικαστηρίων και των Προέδρων αυτών, Δικαστικών Αρχών, Διοικητικών Δικαστηρίων και Επιτροπών, συμπεριλαμβανομένων και των φορολογικών ή τελωνειακών τοιούτων, ο Δικηγόρος υποχρεούται να επιδυκνύει το δελτίον ταυτότητος του οποίου ο αύξων αριθμός δεον ν' αναγράφηται εις τα πρακτικά, εφ' όσον τηρούνται τοιαύτα, άλλως εν αύτῃ ταύτῃ τη αποφάσει. Η αυτή υποχρέωσις επιβάλλεται και διά πάσαν παράστασιν ενώπιον Συμβολαιογράφου, εφ' όσον ο Δικηγόρος παρίσταται ενώπιον του κατά την ενάσκησιν του λειτουργήματός του. Δικηγόρος μη επιδεικνύων το δελτίον ταυτότητός του δεν γίνεται δεκτός προς παράστασιν ούτε ακούεται. Η παράβασις της υποχρεώσεως ταύτης αποτελεί πειθαρχικόν παράπτωμα διά του αποδεχόμενας την ανευ προσαγωγής δελτίου παράστασιν και δι' αυτόν τούτον τον παρασταθέντα Δικηγόρον.

3. Εν περιπτώσει απωλείας του δελτίου δύναται το Διοικητικόν Συμβούλιον του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου να επιτρέψῃ την χορήγησιν νέου δελτίου ισχύοντος μέχρι τέλους Φεβρουαρίου του επομένου της εκδόσεως του έτους. Κατ' εξαίρεσιν, προκειμένου περί παραστάσεως Δικηγόρων ενώπιον τακτικών Δικαστηρίων, δύναται να επιτραπή η ανευ επιδείξεως του δελτίου παράστασις δι' αποφάσεως του Δικαστηρίου καταχωριζόμενης εις τα πρακτικά, εφ' όσον τούτο πείθεται περί της ιδιότητος του παρισταμένου ως δικηγόρου και περί της απωλείας του δελτίου αυτού.

4. Αι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου έχουσιν εφαρμογήν επί των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης, δύναται δε να επεκταθώσι και επί των λοιπών Συλλόγων, δι' αποφάσεως του Υπουργού της Δικαιοσύνης δημοσιευμένης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μετά προηγουμένην σύμφωνον γνώμην του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου.

Άρθρο 31

1. Η μη εμπρόθεσμος υποβολή δηλώσεως πληρούσης πάντας του όρους του άρθρου 28 ως και η υποβολή ανειλικρινούς τοιαύτης, συνεπάγεται την διαγραφήν του Δικηγόρου εκ του μητρώου, δί` αποφάσεως των κατωτέρω δια του άρθρου 198 του Κώδικος προβλεπομένων επιτροπών Μητρώου και επί Συλλόγου, δί`ον δεν προβλέπεται συγκρότησης τοιούτων, του Διοικητικού Συμβουλίου εκάστου Συλλόγου.
2. Αι τελεσίδικοι αποφάσεις των Επιτροπών Μητρώου, ως και αι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου, παρ` ω δεν είναι συγκεγκροτημέναι Επιτροπαί, καταχωρίζονται αμελλητί υπό του εντεταλμένου οργάνου του Συλλόγου εις το Μητρώον και αποστέλλονται υπό του Προέδρου εις τον Υπουργών της Δικαιοσύνης, όστις οφείλει εντός 15 ημερών από της λήψεως να προκαλέση το σχετικόν Βασ. Διάταγμα περί απολύσεως του κριθέντος διαγραπτέου.
3. Ο διαγραφείς του μητρώου από της πρός αυτόν κοινοποιήσεως της περί διαγραφής αποφάσεως δεν δικαιούνται ουδέ τον τίτλον του Δικηγόρου απλώς να φέρη και υποχρεούται ν` απέχη πάσης ασκήσεως του λειτουργήματος, επί ταις ποιναίς του άρθρου 175 του Ποινικού Κώδικος.
4. Μερίμνη του Προέδρου του οιδέιου Συλλόγου ειδοποιούνται πάσαι αι Δικαστικαί Αρχαί της περιφερείας ως και οι Δικηγορικοί Σύλλογοι περί της γενομένης διαγραφής.
5. Ο διαγραφείς εκ του μητρώου Δικηγόρος υποχρεούται όπως εντός πενθημέρου από της εις αυτόν κοινοποιήσεως της περί διαγραφής του τελεσίδικου αποφάσεως ή από της τελεσιδικίας της κοινοποιηθείσης αυτώ Πρωτοδίκου τοιαύτης, να παραδώσῃ εις το γραφείον του Συλλόγου το εις χείρας αυτού δελτίον ταυτότητος. Εν παραλείψει της τοιαύτης υποχρεώσεως ο διαγραφείς τιμωρείται επί τη εγκλήσει του Προέδρου ή του παρ` αυτού οριζομένου αναπληρωτού, εις ποινήν φυλακίσεως τουλάχιστον τριών μηνών.

Άρθρο 32

Πλην των κατά τ` ανωτέρω διαγραφών, λόγω μη δηλώσεως ή ανειλικρινούς τοιαύτης κλπ. το Διοικητικό Συμβούλιον εκάστου Συλλόγου υποχρεούται αμελλητί να διαγράφη προσέτι εκ του μητρώου τους εντός του έτους παραιτουμένους Δικηγόρους, τους αποθήνησκοντας, τους εις ους τελεσιδίκως επεβλήθη η ποινή της οριστικής παύσεως και του οπωσδήποτε αποβαλόντας νομίμως την ιδιότητα του Δικηγόρου, προκαλούν ταυτοχρόνως και το σχετικόν περί απολύσεως Β.Δ. εφ` όσον δεν πρόκειται περί διαγραφής λόγω θανάτου. Οι Εισαγγελείς των Δικαστηρίων και οι Ληξιαρχοί υποχρεούνται ν` αποστέλλωσιν αμελλητί εις τον οικείον Σύλλογον αντίγραφα των καταδικαστικών αποφάσεων κατά Δικηγόρων ως και των ληξιαρχικών πράξεων θανάτου αυτών.

Άρθρο 33

Εν τω μητρώω επίσης, πλην των ανωτέρω καθοριζομένων εγγραφών και διαγραφών, καταχωρίζεται και πάσα πράξις αφορώσα τον Δικηγόρον ή μεταβολή (προαγωγαί, πειθαρχικαί ποιναί, διευθύνσεις γραφείου κλπ.).

Άρθρο 34

Πλην του μητρώου έκαστος Σύλλογον διατηρεί και ατομικόν φάκελλον δι` έκαστον Δικηγόρον, περιλαμβάνοντα παν έγγραφον αφορών αυτόν εν τη ασκήσει του λειτουργήματος.

Άρθρο 35

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

Προαγωγή των Δικηγόρων

1. Δικηγόρος παρά των Πρωτοδικείων δύναται να προαχθή εις δικηγόρον παρά Εφετείω μετά τετραετή ευδόκιμον άσκησιν του λειτουργήματος αυτού παρά Πρωτοδικείων. Δικηγόρος παρά Εφετείω δύναται να προαχθή εις δικηγόρον παρά των Αρείω Πάγω μετά πενταετή ευδόκιμον άσκησιν του λειτουργήματος αυτού παρά Εφέταις ή διετή παρά Εφέταις και δωδεκαετή τουλάχιστον συνολικής άσκησιν του λειτουργήματος, ή δωδεκαετή παρά Πρωτοδικείων εδρεύοντι εν πόλει ένθα δεν υπάρχει Εφετείον και ενός έτους παρά Εφέταις. (Η παρά Αρείω Πάγω προαγωγή κρίνεται μετά την μετάθεσιν παρά τοις Συλλόγοις Αθηνών και Πειραιώς και επί τη αιτήσει του ενδιαφερομένου.) Υφηγηταί της Νομικής Σχολής των Πανεπιστημίων Αθηνών και Θεσσαλονίκης προάγονται παρά Αρείω Πάγω μετά πενταετή άσκησιν της δικηγορίας.

***Κατά το άρθρον 4 παρ.2 του ΝΔ 4272/1962 (Α 188): " Η εν παραγράφω 1 του άρθρου 35 του κώδικος "περί δικηγόρων" οριζομένη πενταετής ευδόκιμος άσκησις του λειτουργήματος δικηγόρου παρά Εφέταις δια την προαγωγήν παρά Αρείω Πάγω, ορίζεται εφεξής εις τετραετή".

2. Η υπηρεσία Πρωτοδίκου, Αντεισαγγελέως Πρωτοδικών, Εμμίσθου Παρέδρου και Ειρηνοδίκου, εξισούται προς Δικηγορικήν υπηρεσίαν παρά Πρωτοδίκαις. Η πέραν των 5 ετών υπηρεσία Πρωτοδίκου ως και πάσα εν ανωτέρω βαθμώ υπηρεσία εξισούται προς Δικηγορικήν Υπηρεσίαν παρά Εφέταις. Η υπηρεσία Δικαστικού αντιπροσώπου εξισούται προς Δικηγορικήν υπηρεσίαν παρά Πρωτοδίκαις και η του Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή του Νομικού Συμβούλου προς υπηρεσίαν παρά Εφέταις. Την ανωτέρω δικαστικήν υπηρεσίαν δικαιούται να προσμετρήσῃ εις την δικηγορικήν τοιαύτην ο αιτών την προαγωγήν, μετά πάροδον έτους από του επαναδιορισμού του ως Δικηγόρου. Η παρά τω τέως Προξενικώ Δικαστηρίων ή μεικτώ Πρωτοδικείων Αιγύπτου υπηρεσία Δικηγόρου έχοντος πτυχίον Νομικής ισούται προς άσκησιν παρά Πρωτοδικείων η δε παρά τω μεικτώ Εφετείω, προς τοιαύτην παρά Εφετείω.

3. Αι θέσεις των παρά Αρείω Πάγω Δικηγόρων ορίζονται δι` έκαστον των Συλλόγων Αθηνών και Πειραιώς κατ` έτος εις το 1/2 του συνόλου των κατά την 31 Δεκεμβρίου του προηγουμένου έτους έγγραφαμμένων εν τω Μητρώω εκατέρου των Συλλόγων τούτων.

Άρθρο 36

1. Ο αιτών την προαγωγήν Δικηγόρος δέον να η μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου της έδρας του Δικαστηρίου, παρά ω αιτείται την προαγωγήν, εν δε τη προς τον Πρόεδρον του Συλλόγου τούτου εγγράφω αιτήσει δέον να συνυποβάλη γραμμάτιον καταβολής εις το Ταμείον του Συλλόγου δικαιωμάτων καθοριζομένων υπό του Δ. Συμβουλίου του άνω Συλλόγου και άπαντα τα επιστηρίζοντα ταύτην επίσημα έγγραφα ως και τα αποδεικνύοντα την κατά το άρθρον 35 ευδόκιμον άσκησιν του λειτουργήματος.

2. Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιώς Θεωρείται εδρεύων και εν Αθήναις διά την παρά τω Εφετείω και Αρείω Πάγω προαγωγήν των μελών αυτού.
3. Παρ' Αρείω Πάγω δύναται να προαχθή και δικηγόρος μέλος παντός Δικηγορικού Συλλόγου υπό τοις περιορισμούς της παρ. 8 του άρθρου 54.
4. Περί της προαγωγής ή μη απόφασίζει μετ' έλεγχον, κυριαρχικώς και κατ' ελευθέραν εκτίμησιν, το Διοικητικό Συμβούλιον του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου κατόπιν εγγράφου εισηγήσεως ενός των μελών αυτού οριζόμενου υπό του Προέδρου ως Εισηγητού, προκειμένου δε περί Δικηγόρου διατελέσαντος και παρ' άλλοις Δικηγορικοίς Συλλόγοις, ζητείται και λαμβάνεται υπ' όψιν και γνωμοδότησις των Συμβουλίων τούτων.
5. Η περί προαγωγής απόφασις γνωστοποιείται τω Υουργείω της Δικαιοσύνης, όπερ εγγράφει αυτήν εις το κατά το άρθρο 25 βιβλίον και δημοσιεύει ταύτην εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Μη εγκρινομένης της περί προαγωγής αιτήσεως ο Δικηγόρος δύναται να υποβάλῃ νέαν αίτησιν μετά παρόδον ενός έτους από της δημοσιεύσεως της περί απορρίψεως αποφάσεως, εάν δε και αύτη απορριφθή δικαιούται μόνον προσφυγής ενώπιον του Ανωτάτου Πειθαρχικής Συμβουλίου ενασκουμένης κατά το άρθρο 78.'

Άρθρο 37

1. Ο Δικηγορικός Σύλλογος κοινοποιεί την απόφασιν τω προαχθέντι. Μόνον από της ως άνω κοινοποιήσεως ο προαχθείς παρά τω ανωτέρω Δικαστηρίω έχει το δικαίωμα παραστάσεως παρ' αυτώ μη απαιτουμένης νέας ορκίσεως.
2. Η προαγωγή γνωστοποιείται και τω Εισαγγελεί του Ανωτέρου Δικαστηρίου.

Άρθρο 38

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'

Δικαιώματα και υποχρεώσεις των Δικηγόρων

Ο Δικηγόρος είναι άμισθος Δημόσιος Λειτουργός δικαιούμενος σεβασμού και τιμής παρά των Δικαστηρίων και πάσης Αρχής.

Άρθρο 38Α

1. Επιτρέπεται η προβολή, δημοσιοποίηση και προώθηση των τομέων της επαγγελματικής δραστηριότητας δικηγόρου ή δικηγορικής εταιρίας, τόσο εντός της Ελλάδας όσο και στο εξωτερικό, στο μέτρο και βαθμό που καθορίζεται στο παρόν και με τρόπο που να συνάδει με το κύρος και την αξιοπρέπεια του δικηγορικού λειτουργήματος.
2. Επιτρέπεται ιδίως η δημοσίευση και κυκλοφορία επαγγελματικών καταχωρήσεων, έντυπα ή ηλεκτρονικά, στις εφημερίδες ή στα περιοδικά, με στοιχεία επικοινωνίας και αναφορά είτε σε τίτλους σπουδών που αφορούν σε επιστημονική ειδίκευση δικηγόρου - φυσικού προσώπου είτε σε τομέα δραστηριότητας.
3. Οποιαδήποτε προβολή ή δημοσιοποίηση δικηγόρου ή δικηγορικής εταιρίας δεν πρέπει:
  - (α) να είναι αθέμιτη,
  - (β) να είναι ανακριβής, αναληθής ή παραπλανητική,

(γ) να περιέχει αναφορά σε αριθμό υποθέσεων ή ποσοστά επιτυχίας του δικηγόρου σε δικαστηριακές ή άλλες υποθέσεις,

(δ) να περιλαμβάνει αναφορές ή συγκρίσεις με άλλους δικηγόρους ή δικηγορικές εταιρίες σε σχέση με την ποιότητα των υπηρεσιών ή την αμοιβή σε ωριαία βάση ή οποιαδήποτε άλλη μέθοδο χρέωσης,

(ε) να περιέχει ονόματα πελατών εκτός αν υπάρχει η συναίνεση τους και εφόσον πρόκειται για καταλόγους δικηγόρων ή για εκδόσεις που αφορούν δικηγόρους,

(στ) να γίνεται στο ραδιόφωνο ή την τηλεόραση,

(ζ) να περιέχεται σε αφίσες ή να τοποθετείται σε υπαίθριες διαφημιστικές πινακίδες.

4. Απαγορεύεται σε δικηγόρο είτε ατομικά είτε ως μέλος δικηγορικής εταιρίας να δίνει συνεντεύξεις στον Τύπο, έντυπο και ηλεκτρονικό, αναπαράγοντας τη δημοσίευση στοιχείων ή πληροφοριών σε σχέση με εκκρεμούσα υπόθεση ενώπιον της Δικαιοσύνης.

5. Κάθε δικηγόρος ή δικηγορική εταιρία που διατηρεί ή δημιουργεί επαγγελματική ιστοσελίδα, οφείλει να το γνωστοποιεί στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο με την υποβολή της ετήσιας δήλωσης εγγραφής.

6. Η παραβίαση των διατάξεων του παρόντος, πέραν των πτοινικών ή αστικών ή διοικητικών συνεπειών που τυχόν προβλέπονται σε άλλες διατάξεις, συνιστά και πειθαρχικό παράπτωμα τιμωρούμενο δια προστίμου 1.000-10.000 ευρώ ανά παράβαση. Σε περίπτωση υποτροπής δικηγόρου επιβάλλεται η ποινή της προσωρινής παύσης από δύο έως έξι μήνες και πρόστιμο μέχρι το διπλάσιο του ανωτάτου ορίου. Σε περίπτωση υποτροπής δικηγορικής εταιρίας επιβάλλεται η ποινή του προηγούμενου εδαφίου στο νόμιμο εκπρόσωπο αυτής.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών τα ανωτέρω πρόστιμα μπορούν να αναπροσαρμόζονται.

Άρθρο 39

1. Έργο του δικηγόρου είναι να αντιπροσωπεύει και υπερασπίζει τον εντολέα του ενώπιον κάθε δικαστηρίου και ενώπιον κάθε αρχής και επιτροπής ειδικής δικαιοδοσίας, καθώς και των πειθαρχικών συμβουλίων, ενεργώντας ελεύθερα και ανεμπόδιστα κάθε αναγκαία πράξη γι' αυτό, καθώς και να παρέχει στον εντολέα του νομικές συμβουλές και γνωμοδοτήσεις. Η άκσηση του έργου αυτού ανήκει αποκλειστικά στο δικηγόρο. Επίσης είναι αποκελειστικό έργο του δικηγόρου η νομική επιμέλεια φορολογικών, δασμολογικών και διοικητικών γενικά υποθέσεων, καθώς και η κατάθεση σημάτων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

2. Κατεξαίρεση επιτρέπεται η αυτοπρόσωπη παράσταση του ενδιαφερομένου και η επιμέλεια των υποθέσεών του χωρίς δικηγόρο ενώπιον διοικητικών αρχών, εκτός αν ορίζει διαφορετικά ο νόμος.

3. Κατεξαίρεση επιτρέπεται στο διάδικτο η παράσταση και ενέργεια χωρίς δικηγόρο:
 α) στις πτοινικές υποθέσεις, πλην των ενώπιον του Αρείου Πάγου, του κακουργιοδικείου και του εφετείου, όταν δικάζει κακουργήματα, β) στις Ειρηνοδικειακές διαφορές, γ) ενώπιον κάθε δικαστηρίου η δικαστικής υπηρεσίας για την αποτροπή επικείμενου κινδύνου ιδίως για την άσκηση ενδίκων μέσων και τη διακοπή παραγραφής, δ) σε διαδικαστικές πράξεις που επιχειρούνται στην αλλοδαπή, ε) στα εκκλησιαστικά δικαστήρια και στ) σε όσες άλλες περιπτώσεις ορίζουν οι νόμοι. Το δικαστήριο ή η ελληνική προξενική αρχή, αν το κρίνει αναγκαίο, μπορεί να υποχρεώσει τον διάδικτο ή τον ενδιαφερόμενο να διορίσει δικηγόρο ή δικολάβο για την υπεράσπιση της υπόθεσής του.

Άρθρο 40

1. Πρόσωπο, το οποίο, χωρίς να έχει την ιδιότητα του δικηγόρου, παρέχει τις υπηρεσίες που προβλέπονται στα άρθρα 39 και 42 ή προβαίνει στην έρευνα των βιβλίων των υποθηκοφυλακείων κατά παράβαση του άρθρου 41, διώκεται και τιμωρείται κατά τη διάταξη του άρθρου 175 του ποινικού Κώδικα και σε περίπτωση υποτροπής με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πενήντα χιλιάδων δραχμών. Ως υποτροπή θεωρείται η εξακολούθηση της παροχής της παραπάνω υπηρεσιών μετά από κάθε καταδίκη. Στην περίπτωση της παροχής υπηρεσιών που προβλέπονται στο άρθρο 42 η παραπάνω ποινική κύρωση επιβάλλεται και αν δεν είναι υποχρεωτική η Παράσταση Δικηγόρου.

2. Κάθε ιδιώτης που αναλαμβάνει, χωρίς δικηγόρο ή με δικηγόρο της εκλογής του, ή εμφανίζεται ή διαφημίζει ότι αποδέχεται την επιμέλεια υποθέσεων ή άσκηση έργων, για τα οποία είναι αποκλειστικά αρμόδιος ο δικηγόρος, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 39, 41 και 42, και αν στην περίπτωση του άρθρου 42 δεν είναι υποχρεωτική η παράσταση δικηγόρου, τιμωρείται ύστερα από έγκληση δικηγόρου ή δικηγορικού συλλόγου με τις ποινές που προβλέπονται στην προηγούμενη παραγράφο. Αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο, την ίδια ποινική ευθύνη έχει ο εκπρόσωπος του.

3. Ο οικείος Δικηγορικός Σύλλογος μπορεί να ζητήσει, με αίτηση που υποβάλλεται στο ειρηνοδεικό κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, τη σφράγιση του γραφείου ή καταστήματος, όπου ασκούνται οι παράνομες ενέργειες, που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους.

4. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2 αυτού του άρθρου ο οικείος Δικηγορικός Σύλλογος δικαιούται πάντα να παρίσταται ενώπιον του ποινικού δικαστηρίου, ως πολιτικός ενάγων για την υποστήριξη της κατηγορίας.

Άρθρο 41

1. Η δημοσιότης των βιβλίων υποθηκών, μεταγραφών και κατασχέσεων, προκειμένου περί ειδικών υποθηκοφυλακείων λειτουργούντων εις έδρας Πρωτοδικείου, συνίσταται εις την αυτοπρόσωπον έρευναν υπό του ενδιαφερομένου, παρισταμένου μετά Δικηγόρου, ή υπό Δικηγόρου και εις την έκδοσιν πιστοποιητικού ή αντιγράφου υπό του αρμοδίου υποθηκοφύλακος.

2. Η έρευνα των ανωτέρω βιβλίων παρ' άλλου προσώπου απαγορεύεται επί πειθαρχική τιμωρία του επιτρέψαντος ταύτην φύλακος των υποθηκών και μεταγραφών, διά την παροχήν όμως πιστοποιητικών ή αντιγράφων δεν απαιτείται παράστασις Δικηγόρου.

Άρθρο 42

1. Για τη σύνταξη εγγράφου ενώπιον συμβολαιογράφου, με αντικείμενο την από επαχθή αιτία σύσταση, μετάθεση, αλλοίωση, τροποποίηση ή κατάργηση εμπραγμάτων δικαιωμάτων σε ακίνητα (εκτός από την εξάλειψη υποθηκών και προσημειώσεων), είναι υποχρεωτική η παράσταση δικηγόρου μόνο για τον αποκτώντα το σχετικό δικαίωμα και εφόσον οι ανωτέρω συμβάσεις έχουν συνολικό αντικείμενο αξίας μεγαλύτερο των ογδόντα χιλιάδων (80.000) ευρώ, ανεξαρτήτως του τόπου στον οποίο βρίσκεται το ακίνητο. Στην περίπτωση αυτή γίνεται ειδική μνεία στο συμβόλαιο της παραστάσεως του δικηγόρου και επισυνάπτεται σε αυτό σχέδιο για τη σύμβαση, υπογεγραμμένο από αυτόν, με θεωρημένη την υπογραφή από τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο.

2. Ειδικότερα για τη σύμβαση διανομής ή ανταλλαγής και για συμβάσεις εκ χαριστικής αιτίας δεν απαιτείται παράσταση δικηγόρου για κανένα από τα

συμβαλλόμενα μέρη ανεξαρτήτως του χρόνου κατά τον οποίο συντάσσεται το συμβολαιογραφικό έγγραφο.

3. Από 1.1.2014 η παράσταση δικηγόρου κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 είναι προαιρετική για όλα τα συμβαλλόμενα μέρη.

Άρθρο 43

1. Συμβολαιογράφους μη εκτελών τας επιβαλλομένας αυτών ως ανω υποχρεώσεις, αυτεπαγγέλτως ή επι τη αιτήσει παντός έχοντος έννομον συμφέρον ή του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, τιμωρείται πειθαρχικώς τουλάχιστον δια προσωρινής παύσεως και ποινικώς δια φυλακίσεως τουλάχιστον ενός μηνός ή χρηματικής ποινής τουλάχιστον 1000 μεταλλικών δραχμών, καταπιπτούσης υπέρ του Ταμείου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου.

2. Αι αύται ποναί επιβάλλονται επι τη εγκλήσει των αυτών προσώπων ως ανω ορίζεται, κατά Συμβολαιογράφου ή Δικηγόρου ως και παντός συναίτου, εφ' όσον αποδεδειγμένως αμέσως ή εμμέσως αποφεύγουν την ακριβή και αληθή εφαρμογήν της παρούσης διατάξεως δι' εικονικής παραστάσεως του Δικηγόρου, ψευδών βεβαιώσεων κλπ. Εν υποτροπή ο παραβάτης τιμωρείται δι' οριστικής παύσεως.

3. Αι διατάξεις του προηγουμένου άρθρου δεν εφαρμόζονται προκειμένου περί συμβουλίων συντασσομένων ενώπιον συμβολαιογράφων εδρευόντων εις περιφέρειαν Ειρηνοδικείου κειμένου εκτός έδρας Πρωτοδικείου εις νήσους, ένθα δεν διατηρούν γραφείον τουλάχιστον δυο δικηγόροι και ο εις τουλάχιστον των συμβαλλομένων είναι μόνιμος κάτοικος της περιφερείας του συντάσσοντος το έγγραφον συμβολαιογράφου.

Άρθρο 44

Ο δικηγόρος, τόσο όταν ασκεί ατομικά τη δικηγορία όσο και όταν είναι μέλος δικηγορικής εταιρείας, έχει το δικαίωμα να ασκεί το λειτούργημα του στην περιφέρεια του δικηγορικού συλλόγου του οποίου είναι μέλος, καθώς και σε περιφέρειες άλλων δικηγορικών συλλόγων.

Άρθρο 45

1. Ο Δικηγόρος απολαύει πλήρους ελευθερίας και σεβασμού παρά των δικαστηρίων και πάσης άλλης δικαστικής ή άλλης αρχής, αλλ' οφείλει ν' ασκή το λειτούργημα αυτού ευόρκως, να διάγη και να φαίνηται διάγων αξιοπρεπώς να συμπεριφέρηται συμφώνως προς τας παραδόσεις του Δικηγορικού Σώματος και ν' απονέμη τον προσήκοντα σεβασμόν προς τας δικαστικάς Αρχάς, παρ' ων επίσης δικαιούται ν' απολαύη του αυτού σεβασμού.

2. Η είσοδος εις τα Υπουργεία και τα Δημόσια Καταστήματα επιτρέπεται ελευθέρως εις τους Δικηγόρους επί τη επιδείξει του δελτίου ταυτότητός των καθ' εκάστην εργάσιμον ημέραν επί μιαν ώραν επί πλέον της διά το κοινόν ελευθέρας εισόδου, οριζομένην δι' αποφάσεως του αρμοδίου Υπουργού, ή καθ' εκάστην από της 11ης εως 12ης μεσημβρινής εφ' όσον δεν ήθελον εκδοθή σχετική περί τούτου απόφασις του αρμοδίου Υπουργού ή του Προϊσταμένου της υπηρεσίας.

Άρθρο 46

1. Εν τη ασκήσει του λειτουργήματος αυτού ο Δικηγόρος οφείλει να εκτελή την ανατιθεμένην αυτών εντολήν ευσυνειδήτως και επιμελώς, προσπαθών να λύη διά συμβιβασμού τας ανατιθεμένας αυτών δεκτικάς συμβιβασμού διαφοράς και να συμβάλλῃ εις την επικράτησιν της αληθείας και του δικαίου.

2. Οφείλει ιδία να μη υπερασπίζῃ παρανόμους και προφανώς αδίκους υποθέσεις, ν` απέχη παντός μη ευθέος τρόπου υπερασπίσεως, να μη παραμελή την εκτέλεσιν της ανατιθεμένης αυτών εντολής και να μη παρελκύη τας δίκας.

Άρθρο 47

1. Ο Δικηγόρος οφείλει εν γένει ν` αναδέχηται πάσαν ανατιθεμένην αυτών δεκτικήν υπερασπίσεως υπόθεσιν.

2. Δύο ή περισσότεροι δικηγόροι μπορούν να συγκροτούν εταιρεία μη κεφαλαιουχική με σκοπό την από κοινού παροχή δικηγορικών υπηρεσιών. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, μετά από γνώμη της Συντονιστικής Επιτροπής των Δικηγορικών Συλλόγων του Κράτους, καθορίζεται η μορφή της εταιρείας, οι προϋποθέσεις σύστασής της και τυχόν απόκτησης νομικής προσωπικότητας, ο τύπος και το περιεχόμενο του καταστατικού της, το τυχόν εταιρικό κεφάλαιο, ο τρόπος διοίκησης, διαχείρισης, λύσης και εκκαθάρισης της εταιρείας, καθώς και κάθε λεπτομέρεια που ανάγεται στη λειτουργία της.

3. Εάν ο διάδικος δεν ευρίσκει δικηγόρον, ο Πρόεδρος του αρμοδίου Δικαστηρίου ή ο Ειρηνοδίκης αναθέτει, κατ` αίτησιν του διαδίκου, την υπεράσπισην αυτού εις ένα των Δικηγόρων, όστις τότε μόνον δύναται ν` αποποιηθή την συνδρομήν, όταν ο διορίσας εγκρίνη του λόγους αποποιήσεως αυτού, ή όταν δεν προκαταβληθώσιν αυτών τα έξοδα και η αμοιβή μη παραβλεπομένων των δικαιμάτων των πενήτων κατά τους κειμένους νόμους.

4. Επί των δικών επί κακουργήματι ο Πρόεδρος των Συνέδρων διορίζει αυτεπαγγέλτως Δικηγόρον εις τον μη έχοντα τοιούτον κατηγορούμενον, ο δε διορισμός είναι υποχρεωτικός.

5. Εις την περίπτωσιν της παρ. 3 προβάλλων ο καλούμενος Δικηγόρος λόγους υγείας ή οικογενειακής ανάγκης ή ανωτέρας βίας, απαλλάσσεται της υποχρεώσεως παροχής της αιτουμένης υπηρεσίας, εφ` όσον οι προβαλλόμενοι λόγοι κρίνονται βάσιμοι υπό του Δικαστηρίου.

Άρθρο 48

Ο Δικηγόρος υποχρεούται να τηρή την προσήκουσαν ευπρέπειαν και μετριότητα εκφράσεων κατά τε τας προφορικάς και τας εγγράφους αυτού εκθέσεις, ιδιαίτερα δε εις τας μετά των συναδέλφων του κατ` αντιδικίαν συζητήσεις, οφείλει δε να επιδεικνύῃ έναντι αυτών αλληλεγγύην και αβρότητα.

Άρθρο 49

1. Ο Δικηγόρος υποχρεούται να τηρή απαραβίαστον την απαιτουμένην υπέρ του εντολέως αυτού εχεμύθειαν, περί όσων ούτος ενεπιστεύθη αυτών. Περί όσων άλλων περιέρχονται εις γνώσιν του εξ αφορμής της ασκήσεως του Δικηγορικού λειτουργήματος, αφίεται εις αυτόν να κρίνη εν συνειδήσει, αν και εν τίνι μέτρω πρέπει καλούμενος να καταθέση ως μάρτυς.

2. Εις πάσαν περίπτωσιν δεν δύναται να εξετάζηται ως μάρτυς επί υποθέσεως εις ην ανεμίχθη ως Δικηγόρος άνευ προηγουμένης αδείας του Δ.Σ. του Συλλόγου, εις ον ανήκει, ή εν κατεπειγούσῃ περιπτώσει του Προέδρου αυτού. Εις την τοιαύτην απαγόρευσιν περιλαμβάνεται και ο Δικηγόρος ο παρέχων τας υπηρεσίας αυτού επί παγία περιοδική αμοιβή διά πάσας τας υποθέσεις του εις ον παρέχει τας υπηρεσίας του.

3. Έρευνα κατά τα άρθρα 253 και επόμενα του Κώδικος Ποινικής Δικονομίας, κατ' οίκον ή εν τω Γραφείω Δικηγόρου, ως και σωματικά τοιαύται και κατασχέσεις εγγράφων κατ' άρθρ. 261 και επόμενα του Κώδικος Ποινικής Δικονομίας ευρισκομένων εις χείρας δικηγόρου απαγορεύονται, εφ' όσον ο Δικηγόρος είναι πληρεξούσιος του κατηγορουμένου ή συνήγορος αυτού.

Άρθρο 50

Δικηγόρος βεβαιών ενώπιον του εντεταλμένου την εξέτασιν Δικαστηρίου ή Δικαστού, ότι η κατάθεσις του ήθελε προσκρούσει εις το επιβαλλόμενον αυτώ επαγγελματικόν απόρρητον δεν υποχρεούται εις μαρτυρίαν.

Άρθρο 51

1. Ο Δικηγόρος υποχρεούται να μη υπογράψῃ γνωμοδοτήσεις δικόγραφα ή άλλα έγγραφα μη συντεταγμένα παρ' αυτού ή περί ων δεν διεσκέψη μετά του συντάκτου.

2. Ο Δικηγόρος υποχρεούται εις πάν παρ' αυτού εκδιδόμενον έγγραφον και εις πάσαν παραγγελίαν προς επίδοσιν εγγράφου, να θέτη παρά τη υπογραφή του σφραγίδα, φέρουσιν το ονοματεπώνυμόν του και την ακριβή διεύθυνσιν του γραφείου του ή να γράφη ταύτα ευαναγνώστως.

3. Δικηγόρος παραβαίνων τας ανωτέρω διατάξεις τιμωρείται πειθαρχικώς τουλάχιστον διά προστίμου.

Άρθρο 52

1. Ο Δικηγόρος έχει το δικαίωμα να εκδίη επικεκυρωμένα υπ' αυτού αντίγραφα των παρ' αυτώ υπαρχόντων παντός είδους εγγράφων, ως υπεύθυνος περί της ακριβείας αυτών.

2. Τα τοιαύτα αντίγραφα έχουσι πλήρη ισχύν αντιπεφωνημένου αντίγραφου.

3. Δημόσιος υπάλληλος (δικαστής, διοικητικός, στρατιωτικός, αστυνομικός, κλπ.), αρνούμενος να δεχθή και σεβασθή τοιούτον αντίγραφον τιμωρείται α) επί παραβάσει καθήκοντος αυτεπαγγέλτως ή τη εγκλήσει του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου και β) πειθαρχικώς τουλάχιστον διά προσωρινής πταύσεως.

Άρθρο 53

Μεταφράσεις των εν τη ξένη γλώσση συντεταγμένων εγγράφων, γενόμεναι υπό Δικηγόρου, λαμβάνονται υποχρεωτικώς υπ' όψιν, εφ' όσον συνοδεύονται υπό του μεταφρασθέντος εγγράφου, φέροντος επ' αυτού χρονολογημένην και ενυπόγραφον του μεταφράσαντος δικηγόρου βεβαίωσιν, ότι η μετάφρασις αφορά αυτό τούτο το έγγραφον. Αι μετάφρασις ισχύουν ως τα αντίγραφα κατά το άρθρον 52.

Άρθρο 54

1. Ο παρ' Ειρηνοδικείω ειδικώς τοποθετημένος Δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και ενεργή τας διαδικαστικάς πράξεις μόνον ενώπιον του Ειρηνοδικείου τούτου. Υπαρχόντων τεσσάρων τουλάχιστον τοιούτων Δικηγόρων, ούτε Δικηγόρος παρά τω Πρωτοδικείω της αυτής περιφερείας, ούτε δικολάβος δύναται ν` ασκήσῃ το λειτούργημά του παρά τω Ειρηνοδικείω τούτω.

2. Ο παρά Πρωτοδικείω Δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και να ενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον όλων των Πρωτοδικείων, πολιτικών και διοικητικών, καθώς και όλων των Ειρηνοδικείων της Χώρας. Κατ` εξαίρεση, Δικηγόρος παρά Πρωτοδικείω δικαιούται να συμπαρίσταται και ενώπιον Εφετείου με Δικηγόρο παρ' Εφετείω, κατά τη συζήτηση εφέσεως κατ` αποφάσεως Πρωτοδικείου, στη συζήτηση ενώπιον του οποίου έλαβε μέρος. Επίσης, Δικηγόρος παρά Πρωτοδικείω, εφόσον έχει δεκαετή δικηγορική υπηρεσία, δικαιούται να παρίσταται ενώπιον Εφετείου κατά τη συζήτηση εφέσεως κατ` αποφάσεως Πρωτοδικείου, στη συζήτηση ενώπιον του οποίου έλαβε μέρος.

3. Ο παρ' Εφετείω Δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και να ενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον όλων των Πρωτοδικείων και Εφετείων, πολιτικών και διοικητικών, καθώς και ενώπιον όλων των Ειρηνοδικείων της Χώρας.

4. Ο παρ' Αρείω Πάγω Δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και να διενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, καθώς και ενώπιον όλων των Πρωτοδικείων και Εφετείων, πολιτικών και διοικητικών, και όλων των Ειρηνοδικείων της Χώρας.

5. Δικηγόροι διωρισμένοι εις την περιφερείαν του Πρωτοδικείου Πειραιώς δικαιούνται να παρίστανται και ενεργώσι τας σχετικάς διαδικαστικάς πράξεις ενώπιον των εν Αθήναις Δικαστηρίων εφ` όσον έχουσι τα κατά το άρθρον 36 παρ. 2 νόμιμα προσόντα, οι δικηγόροι οι διωρισμένοι παρά τη περιφερεία του Πρωτοδικείου Αθηνών, δικαιούνται επίσης να παρίστανται και να ενεργώσι τας αυτάς διαδικαστικάς πράξεις ενώπιον των Δικαστηρίων Πειραιώς.

6. Δικηγόρος διωρισμένος παρά Πρωτοδικείω το οποίον δεν εδρεύει εις την έδραν Εφετείου, προαχθείς εις δικηγόρον παρ' εφέταις δύναται να παρίσταται ενώπιον του Εφετείου, παρ` ω προήχθη και διά πάσαν ανατιθεμένην εις τούτον πολιτικήν υπόθεσιν.

7. Δικηγόρος παρ' Εφετείω δικαιούται, εφόσον ασκεί το λειτούργημα για δέκα (10) έτη από τα οποία έξι παρ' Εφετείω, να συμπαρίσταται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Αρείου Πάγου, με δικηγόρο παρ' Αρείω Πάγω, επί αναιρέσεως κατ` αποφάσεως η οποία εκδόθηκε σε υπόθεση, την οποία χειρίσθηκε πρωτοδίκως ή κατ` έφεση.

8. Δικηγόροι μη έχοντες την ιδιότητα μέλους των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών και Πειραιώς, προαγόμενο παρ' Αρείω Πάγω, παρίστανται ενώπιον του Αρείου Πάγου και ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας πάντοτε μετά δικηγόρου μέλους των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών και Πειραιώς και μόνον επί αναιρέσεων κατ` αποφάσεων εκδοθεισών επί υποθέσεων τας οποίας ούτοι εχειρίσθησαν πρωτοδίκως ή κατ` έφεσιν.

*** Οι παράγραφοι 5,6 και 8 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 3.7.2011 με την παρ.3 άρθρου 8 σε συνδυασμό με το άρθρο 10 παρ.2 Ν.3919/2011,ΦΕΚ Α 32/2.3.2011.

Άρθρον 55

1. Οσάκις κατώτερον δικαστήριον ή δικαστής ενεργεί ως Εισηγητής επι εκκρεμούς υποθέσεως ενώπιον ανωτέρου δικαστηρίου, δικαιούται εις ενέργειαν των σχετικών διαδικαστικών πράξεων και παραστάσεων, ο Δικηγόρος ο διατελών παρά τω εντεταλμένω δικαστηρίω ή δικαστή.

2 Δικηγόρος παρά κατωτέρω Δικαστηρίω δύναται να υπογράφη και καταθέτει δικόγραφα ενδίκων μέσων απευθυνομένων ενώπιον ανωτέρου δικαστηρίου.

3. Διά τον καθορισμόν των ανωτέρω εν ταρ. 1. ενεργειών και δικαστικών πράξεων α) το Πρωτοδικείον Πειραιώς θεωρείται περιλαμβανόμενον και εν την έδρα του Αρείου Πάγου και του Εφετείου Αθηνών β) το Ειρηνοδικείον και Πταισματοδικείον Πειραιώς θεωρούνται περιλαμβανόμενα και εν τη έδρα του Πρωτοδικείου Αθηνών γ) το Ειρηνοδικείον και Πταισματοδικείον Άργους και εν τη έδρα του Εφετείου και Πρωτοδικείου Ναυπλίου, δ) το Ειρηνοδικείον και Πταισματοδικείον Αιγίου και εν τη έδρα του Πρωτοδικείου και Εφετείου Πατρών, ε) το Ειρηνοδικείον Μεγαλοπόλεως και εν τη έδρα του Πρωτοδικείου Τριπόλεως, στ) το Ειρηνοδικείον Τυρνάβου και εν τη έδρα του Εφετείου και Πρωτοδικείου Λαρίσης ζ) το Ειρηνοδικείον Ήλιδος και εν τη έδρα του Πρωτοδικείου Αμαλιάδος, η) τα Ειρηνοδικείον Παμίσου και Οιχαλίας και εν τη έδρα του Πρωτοδικείου Καλαμών και θ) το Ειρηνοδικείον Ληξουρίου και εν τη έδρα του Πρωτοδικείου Κεφαλληνίας.

Άρθρο 56

Σε ποινικές υποθέσεις και ενώπιον κάθε ποινικού δικαστηρίου, πλην του Αρείου Πάγου δικάζοντος ως ακυρωτικού, δύναται να παρίσταται και να διενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις κάθε δικηγόρος. Ο παρ` Αρείω Πάγω δικηγόρος δύναται να παρίσταται και να διενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον όλων των ποινικών δικαστηρίων.

Άρθρον 57

1. Ο δικηγόρος υποχρεούται να διατηρεί γραφείο στην έδρα του συλλόγου στον οποίο ανήκει. Εξαιρετικώς ο εν Ναυπλίῳ Δικηγόρος δικαιούται να διατηρή το γραφείον του εν Άργει, ο εν Πάτραις δικηγόρος δικαιούται να διατηρή το γραφείον του εν Αιγίω, ο εν Λαρίσῃ Δικηγόρος εν Τυρνάβω, ο εν Καλάμαις εν Νησίω ή Μελιγαλά και ο εν Αργοστολίῳ εν Ληξουρίῳ.
2. Δια Β. Διατάγματος εκδιδομένου κατόπιν συμφώνου γνωμοδοτήσεως του αρμόδιου Δικηγορικού Συλλόγου, δύναται να επιτραπή εις Δικηγόρους και άλλων περιφερειών να διατηρώσι γραφείον εκτός της έδρας του Συλλόγου ούτινος είναι μέλη, εντός όμως της αυτής Πρωτοδικειακής περιφερείας.
3. Δικηγόρος τοποθετούμενος ειδικώς παρ` Ειρηνοδικείω υποχρεούται να διατηρή γραφείον εν τη έδρα αυτού.

Άρθρον 58

1. Αι Προξενικαί Αρχαί δύνανται να επικυρώνωσι το γνήσιον της υπογραφής γνωμοδοτούντων Ελλήνων Νομικών, σημειούσαι ότι ο γνωμοδοτών είναι κατά τους Ελληνικούς νόμους αρμόδιος όπως υπευθύνως γνωμοδοτή περί του εν Ελλάδι ισχύοντος δικαίου.

2. Αρμόδιοι προς σύνταξιν τοιούτων νομικών γνωμοδοτήσεων προς χρήσιν ενώπιον Δικαστηρίων, Αρχών, Τραπεζών κλπ. εν τη αλλοδαπή είναι: α) οι εν τω Κράτει ένθα αι Προξενικαί Αρχαί διαπεπιστευμέναι, διωρισμένοι Δικηγόροι Ελληνες το γένος, β) οι Καθηγηταί της Νομικής Σχολής Ελληνικού Πανεπιστημίου και γ) οι εν Ελλάδι διωρισμένοι παρ` Εφέταις ή παρ` Αρείω Πάγω Δικηγόροι.

3. Αδεία του αρμόδιου Δικηγορικού Συλλόγου συγχωρείται η διαμονή Ελληνος Δικηγόρου εις την αλλοδαπήν. Η άνευ αδείας παραμονή εν τη αλλοδαπή αποτελεί πειθαρχικόν παράπτωμα, η δε κατά την τοιαύτην παραμονήν χορήγησις γνωμοδοτήσεως επιβαρυντικήν περίπτωσιν.

4. Άπαντες οι εν τη αλλοδαπή προσκαίρως ή μονίμως διαμένοντες Ελληνες Δικηγόροι υπάγονται, δια τα κατά τον χρόνον της τοιαύτης παραμονής των διαπραττόμενα πειθαρχικά παραπτώματα, εις το Πειθαρχικόν Συμβούλιον του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.

5. Αι Προξενικάρι Αρχαί υποχρεούνται να διαπιστώνωσι την ύπαρξιν της ως άνω αδείας του αρμοδίου Συλλόγου, αρνούμεναι, εν ελλείψει αυτής, την επικύρωσιν της υπογραφής και την βεβαίωσιν περί της αρμοδιότητος προς γνωμοδότησιν, έτι δε και ν` αναφέρωσιν αμελλητί εις τον Δικηγορικόν Σύλλογον Αθηνών πάσαν παράβασιν Έλληνος Δικηγόρου παρεπιδημούντος εν τη αλλοδαπή κατά τ` ανωτέρω και παν πειθαρχικόν αυτού παράπτωμα.

6. Δικηγόρος διαμένων εν τη αλλοδαπή παρέχων γνωμοδοτήσεις προς αλλοδαπά Δικαστήρια, αρχάς και ιδιώτας ή εξεταζόμενος ως εμπειρογνώμων περί του Ελληνικού Δικαίου, ενώπιον αλλοδαπού Δικαστηρίου ή οιασδήποτε αρχής, υποχρεούται ν` αποστέλλῃ κατ` έτος αντίγραφα παρ` αυτού κεκυρωμένα, των γνωμοδοτήσεων του, προς τον Δικηγορικόν Σύλλογον Αθηνών. Παράβασις της υποχρεώσεως ταύτης επάγεται την πειθαρχικήν τιμωρία του Δικηγόρου διά της ποινής του προστίμου και εν υποτροπή δι` οριστικής παύσεως.

7. Οι Δικηγορικοί Σύλλογοι του Κράτους, χορηγούντες εις μέλος αυτών άδειαν αποδημίας εις το εξωτερικόν πλέον των δυο μηνών, υποχρεούται να ειδοποιώσι περί τούτου τον Δικηγορικόν Σύλλογον Αθηνών σημειούντες πάντα τα εκ των παρ` αυτοίς φακέλλων στοιχεία του ως ανω Δικηγόρου.

Άρθρον 59

1. Ο Δικηγόρος υποχρεούται καλούμενος, να μετέχῃ της συνθέσεως των Δικαστηρίων, τουλάχιστο μέχρι δύο συνεδριάσεων κατά μήνα.

2. Κατ` έτος το Διοικητικόν Συμβούλιον καταρτίζει δύο πίνακας εκ των κατά την κρίσιν του εχόντων τα προσόντα να μετέχωσι της συνθέσεως α) του Πρωτοδικείου και β) του Εφετείου. Του Πρωτοδικείου δύναται να μετέχωσιν οι έχοντες συμπληρώσει τριετή παρ` Εφετείω υπηρεσίαν ή δεκαετή παρά Πρωτοδικείω του δ` Εφετείου οι έχοντες συμπληρώσει πενταετή παρ` Αρείω Πάγω ή δεκαετή παρ` Εφετείω. Οι εις τους πίνακας περιλαμανόμενοι Δικηγόροι διορίζονται αναπληρωματικοί δικασταί δια Β. Διατάγατος εκδιδομένου προτάσει του εππι της Δικαιοσύνης Υπουργού.

Άρθρον 60

1. Ο Δικηγόρος υπόκειται ως εις προϊσταμένην αυτού αρχήν, εις τον οικείον Δικηγορικόν Σύλλογον, οφείλει δε να υπακούη εις τας αποφάσεις του τε Συλλόγου και του Διοικητικού Συμβουλίου, να εμφανίζεται προσκαλούμενος και να παρέχῃ πάσαν ζητούμενην πληροφορίαν, διασάφησιν, ως και την συνεργασίαν αυτού.

2. Ο Δικηγόρος προκειμένου ν` απουσιάζῃ πλέον των τριών μηνών εκ της έδρας του Δικαστηρίου παρ` ω διατελεί, οφείλει ν` ανακοινώσῃ τούτο εγγράφως εις τον Πρόεδρον του Συλλόγου.

3. Ο καλούμενος εις τας τάξεις του Στρατού Δικηγόρος οφείλει ν` ανακοινώσῃ εγγράφως εις τον Πρόεδρον του Συλλόγου την εις τας τάξεις του Στρατού προσέλευσιν ως και την απόλυσιν αυτού.

Άρθρον 61

Οσάκις, κατά τους κειμένους νόμους απαιτήται βεβαίωσις της υπογραφής δικηγόρου τινός ή δικολάβου, αύτη γίνεται υπό του Προέδρου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, η υπογραφή δε του Προέδρου βεβαιούται, οσάκις τούτο απαιτήται παρά του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Άρθρον 62

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

Εργα ασυμβίβαστα προς Δικηγόρον

1. Αποβάλλει αυτοδικαίως την ιδιότητα του Δικηγόρου ο διατελών εις πάσαν έμμισθον υπηρεσίαν Δημοσίαν (Πολιτικήν ή Στρατιωτικήν) Δημοτικήν ή Κοινοτικήν ή Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου και διαγράφεται του εις ο είναι εγγεγραμμένος μητρώου, εφαρμοζομένης της παραγράφου 3 του άρθρου 80.

2. Δεν αποβάλλουν την ιδιότητα του Δικηγόρου α) οι Βουλευταί, οι Υπουργοί, οι Υφυπουργοί, οι Γεν. Γραμματείς των Υπουργείων, των Γεν. Διοικήσεων και της Βουλής, των Νομαρχιών, των Δήμων, και της Ενώσεως των Δήμων και Κοινοτήτων της Ελλάδος, οι Νομάρχαι, Δήμαρχοι, Δημαρχιακοί Πάρεδροι, Πρόεδροι Κοινοτήτων, οι διοριζόμενοι εις μετακλητάς θέσεις εν τοις ιδιαιτέροις γραφείοις Υπουργών Υφυπουργών ως και οι διευθύνοντες Νομικά Πρόσωπα Δημ. Δικαίου, εφ' όσον αι θέσεις των τελευταίων τούτων είναι μετακλητά ή επι θητεία και εφόσον διορίζονται κατόπιν διορίζονται κατόπιν αδείας του Συμβουλίου του αρμοδίου Συλλόγου, β) οι τακτικοί Καθηγηταί των Πανεπιστημίων και ανωτέρων Δημοσίων Σχολών, Οικονομικών, Εμπορικών, και Γεωργικών, κατέχοντες έδραν Νομικών ή Πολιτικών Επιστημών, γ) οι έκτακτοι Καθηγηταί και Υφηγηταί των Πανεπιστημίων κατέχοντες έδραν Νομικών ή Πολιτικών Επιστημών, δ) *** Η περ. δ) (που περιελάμβανε τους δημοσιογράφους) Καταργήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 27 του Ν. 1366/1983 (Α 81), ε) ο καλούμενος προς εκπλήρωσιν στρατιωτικής υποχρεώσεως,στ) ο παρέχων τας υπηρεσίας του εις Δήμον ή Κοινότητα ή Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, ως Δικαστικός ή Νομικός Σύμβουλος ή Δικηγόρος, ζ) οι παρέχοντες επ' αμοιβή τας υπηρεσίας αυτών πρός Δικηγορικόν Σύλλογον,Ταμείον, Προνοίας αυτού," Συμβολαιογραφικόν Σύλλογον",το Ταμείον Νομικών και ώς βοηθοί εις σπουδαστήριον ή έδραν των Νομικών Σχολών των ημεδαπών Πανεπιστημίων εις έδραν ή σπουδαστήριον νομικών ή οικονομικών μαθημάτων Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων,ως και οι υπηρετούντες είς επιστημονικήν θέσιν του παρά τη Ακαδημία Αθηνών αρχείου της ιστορίας του Ελληνικού Δικαίου ή της παρά αυτή Υπηρεσίας συλλογής και συστηματικής κατατάξεως των Ιερών Κανόνων" ή παρά τη Κεντρική Υπηρεσία ταύτης και η) οι στενογράφοι της Βουλής, θ) οι ευρωβουλευτές, οι καθηγητές πρώτης βαθμίδας, οι αναπληρωτές, επίκουροι καθηγητές λέκτορες και ειδικοί επιστήμονες όλων των σχολών των πανεπιστημίων και των άλλων ανώτατων σχολών, εφ' όσον διδάσκουν μαθήματα νομικών και πολιτικών επιστημών, καθώς και οι νόμιμοι ή με σύμβαση καθηγητές νομικών και πολιτικών επιστημών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

3. Οι Δικηγόροι Υπουργοί, Υφυπουργοί, Γενικοί Γραμματείς των Υπουργείων, των Γενικών Διοικήσεων και της Βουλής, των Νομαρχιών, των Δήμων και της Ενώσεως των Δήμων και Κοινοτήτων της Ελλάδος, οι Νομάρχαι, Δήμαρχοι, Δημαρχιακοί Πάρεδροι, Πρόεδροι Κοινοτήτων, και οι κατά τ' ανωτέρω κατέχοντες μετακλητάς ή επι θητεία θέσεις διευθυντού Νομικού Προσώπου Δημοσίου

Δικαίου, ή παρ' Υπουργικοίς γραφείοις, ως και οι παρέχοντες επ' αμοιβή τας υπηρεσίας των εις το Ταμείον Συντάξεων Νομικών εφ' όσον κατέχουσι τ' ανωτέρω αξιώματα τελούσιν εν αναστολή του λειτουργήματος του Δικηγόρου και δεν δύναται ν' ασκώσι τούτο αμέσως ή εμμέσως διά βοηθών ή συνεργατών ουδὲ να παρίσταται ενώπιον των Δικαστηρίων ή των αρχών, να λαμβάνωσι μέρος εις εξώδικους πράξεις και να παρέχωσι γνωμοδοτήσεις ή συμβουλάς.

Οι τακτικοί, έκτακτοι και επικουρικοί Καθηγηταί των Πανεπιστημίων και των ανωτάτων Δημοσίων Σχολών τελούσιν εν μερική αναστολή του δικηγορικού λειτουργήματος, επιτρέπεται δε εις αυτούς να εκδίδωσιν γνωμοδοτήσεις και οι μεν ανήκοντες εις τους Δικηγορικούς Συλλόγους Αθηνών και Πειραιώς να παρίστανται ενώπιον του Αρείου Πάγου, Συμβουλίου Επικρατείας, Ανωθεωρητικού Δικαστηρίου και του Εφετείου Αθηνών, οι δε λοιποί να παρίστανται ενώπιον του Εφετείου εις την περιφέρειαν του οποίου περιλαμβάνεται ο Δικηγορικός Σύλλογος, ούτινος τυγχάνουν μέλη, εφ' όσον έχουσιν άπαντες ούτοι τα κατά το άρθρον 35 του παρόντος, ως τούτο ισχύει νυν, προσόντα.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά την παρ. 3 του άρθρου 21 του Ν. 4507/1966 (Α 71): "Η αληθής έννοια του άρθρου 62 παρ. 3 του Κώδικος Δικηγόρων είναι ότι: " Δικηγόροι υπηρετούντες εις τα γραφεία του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου ως μισθωτοί κατ' ουδεμίαν περίπτωσιν δύναται να υπαχθώσι εις την ασφάλισην του ΙΚΑ δια μόνην την άνω απασχόλησίν των. άσα αντίθετη πράξη του ΙΚΑ καταλογισμού εισφορών καταργείται.

***Το τελευταίο εδάφιο της παρ.3 του άρθρου 62 το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 21 του Ν. 723/1977 (ΦΕΚ Α' 300), καταργήθηκε από την παρ.2 του άρθρου 16 του ν.1868/1989(ΦΕΚ Α'230).

Δικηγόροι που έχουν εκλεγεί βουλευτές ή ευρωβουλευτές δεν επιτρέπεται να παρίστανται κατά τη διάρκεια της θητείας τους σε υποθέσεις ναρκωτικών κατά την προδικασία και ενώπιον των δικαστηρίων. Η απαγόρευση παράστασης στις άνω υποθέσεις δεν αποτελεί ούτε μερική αναστολή άσκησης του δικηγορικού λειτουργήματος. Η απαγόρευση δεν ισχύει αν πρόκειται για υποθέσεις των ίδιων, των συζύγων τους ή συγγενών τους εξ αίματος ή αγχιστείας μέχρι το δεύτερο βαθμό. Δικηγόροι που απασχολούνται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και σε όλους τους Διεθνείς Οργανισμούς, των οποίων είναι μέλος η Ελλάδα, τελούν σε αναστολή του λειτουργήματος τους.

***Τα άνω εδάφια προστέθηκαν από το εδάφ. α' παρ.20 άρθρ.16 Ν.2298/1995 (Α 62), σύμφωνα δε με τα εδάφια β' και γ' της ίδιας παραγράφου: β) Η διάταξη του εδαφίου α' ισχύει αναδρομικώς, αφότου ίσχυσε το άρθρο 47 του ν. 2172/1993. γ) Η διάταξη του άρθρου 47 του ν. 2172/1993 καταργείται, αφότου ίσχυσε.

4. Δικηγόρος παρ' ω επήλθε περίπτωσις αποβολής της ιδιότητος κατά τα εν παρ. 1 μη δηλών τούτο αμελλητί προς τον παρ' ω είναι εγγεγραμμένος Σύλλογον, τιμωρείται διά της ποινής του άρθρου 175 του Ποιν. Κώδικος.

6. Οι διατάξεις του άρθρου 4 παραγραφος 1 του ν.1640/1986 του άρθρου 6 παράγραφοι 1 και 3 του ν. 1791 /1988 και του άρθρου 21 του ν. 723/1977, καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στα παραπάνω, καταργούντα.

Άρθρον 63

1. Είναι ασυμβίβαστος προς το λειτούργημα του Δικηγόρου η άσκησις ετέρας επιστήμης, τέχνης ή εμπορίας και ιδία μεσιτείας ως και πάσα εν γένει εργασία, υπηρεσία ή απασχόλησις απάδουσα εις την αξιοπρέπειαν ή ανεξαρτησίαν αυτού.
2. Είναι ασυμβίβαστα προς το Δικηγορικόν Λειτούργημα τα έργα Διοικητού, Διαχειριστού ή εκπροσώπου παρ' οιαδήποτε ανωνύμω ή άλλη εταιρεία εμπορικής

ή πιστωτικής μορφής. Δεν θεωρείται ασυμβίβαστος η θέσις του Προέδρου ή μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου Ανωνύμου Εταιρείας ή Οικονομικού Συμβουλίου Ανωνύμου Εταιρείας ή Οικονομικού Συμβούλου αυτής (εν τη τελευταίᾳ περιπτώσει όμως κατόπιν αδείας του Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου).

3. Είναι ασυμβίβαστος προς το Δικηγορικό Λειτούργημα πάσα έμμισθος υπηρεσία παρά φυσικώ ή νομικώ προσώπω. Η άσκηση από δικηγόρο δημοσιογραφικής εργασίας δεν είναι ασυμβίβαστη προς το δικηγορικό λειτούργημα, ούτε συνεπάγεται έκπτωση ή διαγραφή του δικηγόρου από τα μητρώα του οικείου δικηγορικού συλλόγου.

4. Κατ' εξαίρεσιν επιτρέπεται εις τον Δικηγόρον α) η επι παγία ετησία ή μηνιαία αμοιβή παροχή καθαρώς νομικών εργασιών είτε ως Δικαστική ή Νομικού Συμβούλου είς ως Δικηγόρου και β) η διδασκαλία μαθημάτων νομικών ή πολιτικών επιστημών.

5. Απαγορεύεται η συμφωνία περί παροχής νομικών υπηρεσιών επι παγία περιοδική αμοιβή υπό προθεσμίαν. Τοιαύτη υπό προθεσμίαν σύμβασις και προ του Κώδικος γενομένη, θεωρείται ως αορίστου χρόνου. Πάσα σύμβασις αορίστου χρόνου λύεται 1) διά του θανάτου ή απαγορεύσεως ουτε εντολοδόχου, 2) διά της διαλύσεως της εντολίδος εταιρείας ή της πτωχεύσεως αυτής, 3) διά του θανάτου, απαγορεύσεως ή πτωχεύσεως του εντολέως και⁴⁾ 4) διά καταγγελίας παρά του εντολέως ή διά καταγγελίας παρά του εντολοδόχου. Εις περίπτωσιν καθ' ην διά το προσωπικόν του εντολέως ισχύει Κανονισμός προβλέπτων μόνιμον υπηρεσίαν τούτου, η παρά του εντολέως καταγγελία δύναται να γίνη μόνον διά σπουδαίον λόγον. Η καταγγελία γίνεται εγγράφως και κοινοποιείται προς τον εντολοδόχον η τον εντολέα.

6.(7) Συντρεχούσης περιπτώσεις ασυμβιβάστου τινός εκ των εν παρ. 1, 2 και 3 αναφερομένων ο Δικηγόρος οφείλει να παύσῃ ασκών το λειτούργημα και δηλώση τούτο αμελλητί εις τον δικηγορικόν Σύλλογον προς διαγραφήν αυτού εκ του μητρώου. Ο παραλείπων την δήλωσην τιμωρείται πειθαρχικώς δια προσωρίνής παύσεως. Εαν μετά την τοιαύτην πειθαρχικήν ποινήν ο Δικηγόρος εξακολουθή ασκών ασυμβιβάστον έργον, τιμωρείται δί` οριστικής παύσεως.

*** Η αρχική παρ.6 Καταργήθηκε και η παρ.7 έλαβε τον αριθμό 6 με την περ. α΄ της παρ.1 του άρθρου του Ν. 1093/1980 (Α 270).

Άρθρο 63Α

1. Απαγορεύεται στο δικηγόρο να παρέχει νομικές η δικηγορικές υπηρεσίες με πάγια περιοδική αμοιβή σε περισσότερους από έναν εντολείς, είτε αυτοί ανήκουν στο δημόσιο τομέα, όπως καθορίζεται στο άρθρο 1 παρ. 6 του Ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65/Α), είτε ανήκουν στον ιδιωτικό τομέα. Επίσης απαγορεύεται στο δικηγόρο στον οποίο ανατίθενται αποκλειστικά ή συστηματικά υποθέσεις από εντολέα του δημοσίου τομέα ή που λαμβάνει πάγια περιοδική αμοιβή απ' αυτόν να αναλαμβάνει υποθέσεις και από άλλο εντολέα του τομέα αυτού.

2. Η παροχή νομικών ή δικηγορικών υπηρεσιών με πάγια περιοδική αμοιβή απαγορεύεται στους δικηγόρους α) που κατέχουν οποιαδήποτε έμμισθη θέση από αυτές που προβλέπει το άρθρο 62 παρ. 2 και 3 η άλλες διατάξεις που επεκτείνουν την εφαρμογή του άρθρου αυτού και δεν επάγονται την αναστολή του δικηγόρου και β) που λαμβάνουν από το Δημόσιο ή από Οργανισμό Κοινωνικής Ασφάλισης σύνταξη ή άλλη οποιαδήποτε περιοδική παροχή που υπερβαίνει το βασικό μισθό δικηγόρο παρ' Αρείω Πάγω, με πάγια περιοδική αμοιβή κατά τους όρους του Κώδικα περί Δικηγόρων, χωρίς οποιαδήποτε προσαύξηση ή επίδομα εκτός της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής (Α.Τ.Α.) Εξαιρούνται εκείνοι που λαμβάνουν συντάξεις αναπηρίας η συντάξεις θυμάτων

πολέμου η ειρηνικής περιόδου η λαμβάνουν η επαύξησαν σύνταξη λόγω αποκατάστασής τους σε φορείς του δημόσιου τομέα από τους οποίους απολύθηκαν η εξαναγκάσθηκαν σε παραίτηση κατά την περίοδο της δικτατορίας της 21.4.1967 καθώς και οι συνταξιούχοι τυφλοί του Ν. 612/1977. Η απαγόρευση του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει για το δικηγόρο που παρέχει τις νομικές ηδικηγορικές υπηρεσίες του με πάγια περιοδική αμοιβή και διορίζεται σε θέση ειδικού συνεργάτη, σύμφωνα με τά άρθρα 10 και 11 παρ. 3 του Ν. 1320/1983 (ΦΕΚ 6/Α), ή μετέχει σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές. Ως προς τα μέλη του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού, καθώς του λοιπού επιστημονικού διδακτικού προσωπικού των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων εφαρμόζονται οι παρ. 6 έως 9 του άρθρου 13 του Ν. 1268/1982.

3. Οι απαγορεύσεις των παραγράφων 1 και 2 αργούν, όταν στο Δικηγορικό Σύλλογο, στην περιφέρεια του οποίου θα παρασχεθούν οι υπηρεσίες του δικηγόρου με πάγια περιοδική αμοιβή, όλοι οι δικηγόροι παρέχουν τέτοιες υπηρεσίες ή κατέχουν οπωσδήποτε αμειβόμενη θέση ή λαμβάνουν σύνταξη ή άλλη περιοδική παροχή κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2. Η συνδρομή των παραπάνω προϋποθέσεων βεβαιώνεται από τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο.

4. Δικηγόρος που έχει συμπληρώσει α) το 65ο έτος της ηλικίας του ή β) τις προϋποθέσεις για να λάβει πλήρη σύνταξη από το Ταμείο Νομικών, δεν επιτρέπεται εφεξής να προσληφθεί για να παρέχει τις νομικές ή δικηγορικές υπηρεσίες του με πάγια περιοδική αμοιβή σε οποιοδήποτε εντολέα. Το 65ο έτος θεωρείται ότι έχει συμπληρωθεί την 31η Δεκεμβρίου του αντίστοιχου έτους.

5. Δικηγόροι που προσφέρουν τις νομικές ή δικηγορικές υπηρεσίες τους με πάγια περιοδική αμοιβή σε υπηρεσίες, οργανισμούς, επιχειρήσεις και κάθε είδους νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 και υπάγονται ή θα υπαχθούν για τις υπηρεσίες τους αυτές, κατά τις κείμενες διατάξεις, στην ασφάλιση του ασφαλιστικού οργανισμού που καλύπτει το προσωπικό του εντολέα τους, εκτός από εκίνους που έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση αυτή με το άρθρο 12 του Ν. 1090/1980 αποχωρούν υποχρωτικά και η σύμβασή τους λύνεται αυτοδικαίως αφότου θεμελιώσουν από τις παραπάνω υπηρεσίες του δικαίωμα για πλήρη σύνταξη κατά τη νομοθεσία που διέπει τον Οργανισμό αυτόν, εντός εάν προϋπόθεση για τη συνταξιοδότησή τους είναι να παύσουν να ασκούν το λειτούργημα του δικηγόρου. Στις περιπτώσεις αυτές οι αποχωρούντες δικαιούνται να λάβουν κατά την επιλογή τους είτε την προβλεπόμενη κατά την αποχώρησή τους εφάπαξ παροχή πλήρη από τον ασφαλιστικό οργανισμό, είτε την προβλεπόμενη από την παράγραφο 1 του άρθρου 94 αυτού του κώδικα οριζόμενη αποζημίωση.

6. Δικηγόροι που εμπίπτουν στις απαγορεύσεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου αυτού, υποχρεούνται να δηλώσουν στο Δικηγορικό Σύλλογο, του οποίου είναι μέλη, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών μηνών από την έναρξη της ισχύος του άρθρου αυτού, ποιά θέση προτιμούν να διατηρήσουν από τις κατεχόμενες απ' αυτούς περισσότερες θέσεις με πάγια περιοδική αμοιβή ή να επλέξουν μετάξυ των κατεχόμενων θέσεων και της κατά την παρ. 2 αμειβόμενης θέσης ή σύνταξης. Μέσα στην ίδια προθεσμία οι δικηγόροι αυτοί υποχρεούνται να αποχωρήσουν από τις θέσεις που δεν επιτρέπεται κατά αποχωρήσουν από τις θέσεις που δεν επιτρέπεται κατά τις παρ. 1 και 2 διατηρήσουν. Εάν ο δικηγόρος αποχωρεί από περισσότερες από μια τέτοιες θέσεις, δικαιούται να λάβει μια μόνο αποζημίωση της παρ. 1 του άρθρου 94, από εκείνον από τους εντολείς που οφείλει τη μεγαλύτερη. Ο εντολέας που κατέβαλε το σύνολο της αποζημίωσης δικαιούται να αναζητήσει από τους λοιπούς εντολείς ανάλογο μέρος της αποζημίωσης, που καθορίζεται με βάση της αμοιβής και το χρόνο υπηρεσίας στον καθένα από τους λοιπούς εντολείς. Η αποζημίωση αυτή οφείλεται στο δικηγόρο ανεξάρτητα από τη σύνταξη ή άλλη οποιασδήποτε φύσης παροχή ή βιόήθημα, που δικαιούται από οποιαδήποτε πηγή λόγω της υπηρεσίας του σε θέσεις από τις οποίες αποχωρεί. Αν επιλέξει θέση με πάγια περιοδική αμοιβή αντί για τη σύνταξη, αναστέλλεται η καταβολή της σύνταξης κατά το ποσό που υπερβαίνει η καταβολή της σύνταξης κατά το ποσό που υπερβαίνει το βασικό μισθό δικηγόρου

παρ` Αρείω Πάγω χωρίς οποιαδήποτε προσαύξηση η επίδομα εκτός της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής, έως ότου παύσει κατά οποιοδήποτε τρόπο η παροχή υπηρεσιών με πάγια περιοδική αμοιβή. Την αποζημίωση του άρθρου 94 του Κώδικα περί Δικηγόρων δικαιούνται να λάβουν και οι δικηγόροι, που παρείχαν τις νομικές ή δικηγορικές υπηρεσίες τους, με πάγια περιοδική αμοιβή στο δημόσιο τομέα και αποχώρησαν από τη θέση αυτή, σε εκτέλεση των διατάξεων του Ν. 1256/1982, χωρίς να λάβουν οποιαδήποτε αποζημίωση ή άλλη παροχή.

7. Εντολείς της παρ. 1 που απασχολούν δικηγόρους με πάγια περιοδική αμοιβή η σε έμμισθη θέση της παρ. 2 υποχρεούνται, μέσα σε δύο μήνες από την έναρξη της ισχύος του άρθρου αυτού, να υποβάλουν στους Δικηγορικούς Συλλόγους της έδρας τους και του τόπου, στον οποίο παρέχονται οι υπηρεσίες των παραπάνω δικηγόρων, ονομαστική κατάσταση των δικηγόρων αυτών, στην οποία πεπει να αναγράφεται η ημερομηνία σύναψης της σχετικής σύμβασης, το ποσό της παγίας αντιμισθίας και ο Δικηγορικός Σύλλογος του οποίου ο δικηγόρος είναι μέλος. Οι εντολείς της παρ. 1 υποχρεούνται επίσης να υποβάλουν κατάσταση με τα παραπάνω στοιχεία μέσα σε ένα μήνα, όταν ζητηθεί από το Δικηγορικό Σύλλογο της έδρας τους ή του τόπου όπου απασχολούν δικηγόρους.

8. Εντολείς της παρ. 1 υποχρεούνται να αναγγέλλουν στους οικείους Δικηγορικούς Συλλόγους κάθε σύμβαση παροχής νομικών ή δικηγορικών υπηρεσιών με πάγια περιοδική αμοιβή που συνάπτουν και κάθε πρόσληψη δικηγόρου σε έμμισθη θέση της παρ. 2 μέσα σε τριάντα μέρες από την υπογραφή της σύμβασης ή το διορισμό. Η αναγγελία περιέχει τα στοιχεία της παρ. 7 και υποβάλλεται στους δικηγορικούς Συλλόγους που ορίζονται σ` αυτή. Την ίδια υποχρέωση, μέσα στην ίδια προθεσμία έχει και ο δικηγόρος. Ο δικηγόρος που έγινε συνταξιούχος του Δημοσίου ή άλλου οργανισμού κοινωνικής ασφαλισης υποχρεούται μέσα στην ίδια προθεσμία από τη συνταξιοδότησή του, να υποβάλει στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο δήλωση, στην οποία θα ανακοινώσει τη συνταξιοδότησή του, το φορέα από τον οποίο συνταξιοδοτείται, τη χρονολογία έναρξης καταβολής της σύνταξης και το ποσό της.

9. Εκπρόσωποι των οργανισμών επιχειρήσεων και νομικών προσώπων, ιδιώτες εντολείς της παρ. 1 καθώς και δικηγόροι, που παραβαίνουν τις υποχρεώσεις, οι οποίες ορίζονται στις παρ. 1,2,4,6,7 και 8, τιμωρούνται κατά το άρθρο 458 του Ποινικού Κώδικα. Για τους δικηγόρους η παράβαση των υποχρεώσεων αυτών αποτελεί και πιειθαρχικό παράπτωμα. Στις περίπτωσεις παράβασης από το δικηγόρο των διατάξεων των παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου αυτού, ο παραβάτης δικηγόρος παραπέμπεται υποχρεωτικά στο πιειθαρχικό συμβούλιο και τιμωρείται με την πιειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης τουλάχιστον τεσσάρων μηνών και σε περίπτωση υποτροπής με οριστική απόλυτη. Προϊστάμενοι υπηρεσιών της παρ. 1 που έχουν την ιδιότητα του υπαλλήλου κατά το άρθρο 13 του Ποινικού Κώδικα και που δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής τιμωρούνται με την ποινή του άρθρου 259 του Ποινικού Κώδικα.

10. Συμβάσεις παροχής νομικών ή δικηγορικών υπηρεσιών με πάγια περιοδική αμοιβή, που θα συναφθούν μετά την έναρξη της ισχύος του παρόντος άρθρου κατά παράβαση των απαγορεύσεων των παρ. 1,2 και 4, είναι αυτοδίκαια άκυρες. Υφιστάμενες τέτοιες συμβάσεις που θα διατηρηθούν κατά παράβαση της παρ. 6 του άρθρου αυτού λύνονται αυτοδικαίως την επόμενη ημέρα μετά τη λήξη της προθεσμίας που προβλέπεται στην παράγραφο αυτή, εκτός από εκείνη, βάση της οποίας ο δικηγόρος λαμβάνει τη μεγαλύτερη αντιμισθία. Από την ακύρωση η λύση των συμβάσεων κατά τα προηγούμενα εδάφια ο δικηγόρος δεν έχει δικαίωμα οποιασδήποτε αποζημίωσης. Στις περίπτωσεις που η παράβαση των διατάξεων του άρθρου αυτού επάγεται ακυρότητα, δεν υπάρχει ούτε αξίωση κατά τις διατάξεις για τον αδικαιολόγητο πλουτισμό. Οσα όμως έχουν καταβληθεί δεν αναζητούνται.

11. Ποσά που καταβάλλονται σε δικηγόρους για νομικές ή δικηγορικές υπηρεσίες κατά παράβαση των απαγορεύσεων του άρθρου αυτού δεν αναγνωρίζονται ως εκπιπτόμενες δαπάνες στη φορολογία οποιουδήποτε επιτηδευματία.

Άρθρο 63Β

1. Δικηγόροι που ως άμεσα ασφαλισμένοι λαμβάνουν από το Δημόσιο ή οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό σύνταξη, κύρια ή επικουρική, βοήθημα Ταμείου Αρωγής, μέρισμα μετοχικού Ταμείου ή οποιαδήποτε άλλη τακτική παροχή, που το άθροισμά τους υπερβαίνει την καταβαλλόμενη κατά μήνα κατά τη δημιούρευσή του νόμου αυτού σύνταξη δικηγόρου με σαράντα συντάξιμα χρόνια από το Ταμείο Νομικών και τον κλάδο Επικουρικής Ασφαλισης, οφείλουν, με δήλωσή τους, μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη της ισχύος του παρόντος, να επιλέξουν την άσκηση της δικηγορίας ή την απόληψη των παροχών αυτών. Σε περίπτωση που θα επιλέξουν την άσκηση της δικηγορίας αναστέλλεται η καταβολή σ' αυτούς της σύνταξης και κάθε άλλης παροχής. Ειδικός νόμος θα ρυθμίσει την τύχη της σύνταξης και κάθε άλλης παροχής των οποίων η καταβολή αναστέλλεται.

2. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζεται:

α) Στους δικηγόρους που λαμβάνουν σύνταξη αναπηρίας ή θύματος πολέμου, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι τυφλοί οι αναφερόμενοι στο ν. 612/1977.

β) Στους συνταξιούχους που είναι αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης ή πολεμιστές της γραμμής των πρόσω του πολέμου 1940-1941 και σ' εκείνους που λαμβάνουν ή επαύξησαν σύνταξη λόγω αποκατάστασής τους σε θέσεις του δημόσιου τομέα, από τις οποίες είχαν απολυθεί ή εξαναγκασθεί σε παραίτηση κατά την 21.4.1967 έως 24.7.1974 περίοδο της δικτατορίας.

γ) Στους δικηγόρους που λαμβάνουν σύνταξη ή άλλη παροχή για υπηρεσίες που πρόσφεραν ή καθήκοντα που άσκησαν και δεν ήταν, κατά το χρόνο παροχής ή ασκησή τους ασυμβίβαστα με το λειτούργημα του δικηγόρου, ανεξάρτητα αν οι υπηρεσίες αυτές παρασχέθηκαν ή τα καθήκοντα ασκήθηκαν πριν ή μετά το διορισμό τους ως δικηγόρων. Στην εξαίρεση του εδαφίου αυτού δεν περιλαμβάνονται οι δικηγόροι των οποίων το ασυμβίβαστο έχει αρθεί με τα άρθρα 5 και 7 του ν.δ.410/1974, όπως αυτά αντικαστάθηκαν με τα άρθρα 1 και 2 του ν.δ. 484/1974.

δ) Στους πολύτεκνους.

ε) Στις χήρες με ένα τουλάχιστον ανήλικο παιδί και μέχρι την ενηλικίωσή του.

3. Η δήλωση επιλογής της παραγράφου 1 κοινοποιείται με δικαστικό επιμελητή στο Δικηγορικό Σύλλογο, του οποίου ο δικηγόρος είναι μέλος και στους φορείς που οφείλουν τη σύνταξη ή τις άλλες παροχές. Αν ο υπόχρεος επιλέξει τη σύνταξη, θεωρείται ότι παραιτήθηκε από το δικηγορικό λειτούργημα από την επομένη της κοινοποίησεως της δηλώσεως αυτής στο Δικηγορικό Σύλλογο.

4. Αν δεν κοινοποιηθεί εμπρόθεσμα δήλωση επιλογής, ο υπόχρεος σε δήλωση επιλογής διαγράφεται υποχρεωτικά από τα μητρώα του Δικηγορικού Συλλόγου στον οποίο ανήκει, ύστερα από απόφαση του διοικητικού του συμβουλίου. Τα αποτελέσματα της διαγραφής επέρχονται από την κοινοποίηση της απόφασης στον ενδιαφερόμενο.

5. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας, ο δικηγόρος που με οποιονδήποτε τρόπο και για οποιονδήποτε λόγο διαγράφηκε από τα μητρώα του Δικηγορικού Συλλόγου δικαιούται στην απόληψη της σύνταξης και των άλλων παροχών από τον οφειλέτη ασφαλιστικό φορέα. Η απόληψη αρχίζει από την ημέρα που θα υποβάλει στον οικείο ασφαλιστικό φορέα του βεβαίωση του Δικηγορικού Συλλόγου στον οποίο ανήκει ότι διαγράφηκε από τα μητρώα του Συλλόγου.

6. Οι κείμενες διατάξεις που ρυθμίζουν την άσκηση της δικηγορίας από τους συνταξιούχους δικαστικούς λειτουργούς της τακτικής και της στρατιωτικής δικαιοσύνης εξακολουθούν να ισχύουν.

'Αρθρον 64

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

Πειθαρχική εξουσία

1. Η παράβασις των καθηκόντων και των υποχρεώσεων των επιβαλλομένων τω Δικηγόρω εκ τε των διατάξεων του Κώδικος, του εσωτερικού κανονισμού του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου ως και εξ αποφάσεως τίνος του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού, αποτελεί πειθαρχικόν παράπτωμα κρινόμενον και κολαζόμενον υπό του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Συλλόγου κατά τας σχετικάς διατάξεις διά πειθαρχικής ποινής, ανεξαρτήτως πάσης ποινικής ευθύνης ή άλλης συνεπείας κατά τους κειμένους νόμους.

2. Εις τας διατάξεις της προηγουμένης παραγρ. υπόκεινται και οι Δικηγόροι Νομικών προσώπων αποκλειομένης πάσης άλλης επ' αυτών πιθαρχικής εξουσίας οριζομένης υπό του οργανισμού ή του καταστατικού αυτών. Ομοίως υπάγεται και το υπαλληλικόν και υπηρετικόν του Συλλόγου διά πάσαν παράβασιν των καθηκόντων αυτού.

'Αρθρον 65

1. Τα πειθαρχικά παραπτώματα παραγράφονται μετά τριετίαν από της τελέσεως αυτών, πάσα όμως πράξις πειθαρχικής διαδικασίας ως και η υποβολή της εγκλήσεως και πάσα πράξις ο ποινικής διώξεως, διακόπτει την παραγραφήν. Εν πάσῃ όμως περιπτώσει η προς οριστικήν παραγραφήν προθεσμίαν ούδεποτε δύναται να υπερβή τα 5 έτη. Το πειθαρχικόν συμβούλιον δύναται δι' αποφάσεώς του να διατάξῃ την αναστολήν της πειθαρχικής διώξεως εφ' όσον υφίσταται εκκρεμής ποινική δίωξις μέχρι πέρατος αυτής. Εν τοιαύτη περιπτώσει ο χρόνος της παραγραφής του πειθαρχικού παραπτώματος δεν συμπληρούται προ της παρόδου ενός έτους από της τελεσιδικίας της αποφάσεως του ποινικού Δικαστηρίου. Δεν παραγράφεται το πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο εκδόθηκε πειθαρχική απόφαση που επιβάλλει πειθαρχική ποινή σε πρώτο βαθμό.

2. Ο αρμόδιος Εισαγγελεύς υποχρεούται ν' ανακοινοί αμελλητί εις τον Πρόεδρον του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου παν κατά Δικηγόρου Βούλευμα και πάσαν καταδικαστικήν ή απαλλακτικήν απόφασιν.

3. Ο Γραμματεύς παντός πολιτικού ή ποινικού Δικαστηρίου υποχρεούται ν' αποστέλλῃ προς τον οικείον Δικηγορικόν Σύλλογον αντίγραφα των κατά Δικηγόρων βουλευμάτων ή αποφάσεων εντός 10 ημερών από της εκδόσεως των.

4. Περί της απονομής χάριτος εις κατιδικασθέντα Δικηγόρον ή περί της αποκαταστάσεως τοιούτου, ειδοποιείται πάντοτε, υπό του επί της Δικαιοσύνης Υπουργείου, ο Δικηγορικός Σύλλογος, εις ον ανήκει ο καταδικασθείς.

'Αρθρο 66

1. Αρμόδιον προς εκδίκασιν των πειθαρχικών παραπτωμάτων είναι το Πειθαρχικόν Συμβούλιον του Δικηγορικού Συλλόγου εις ον ανήκεν ο εγκαλούμενος Δικηγόρος, καθ' ον χρόνον υπέπεσεν εις το δι' ο εγκαλείται παράπτωμα, ή του Δικηγορικού Συλλόγου του τόπου της τελέσεως, προτιμωμένου του καταρξαμένου της διώξεως.

2. Παρ' οις Συλλόγοις το Δικοικητικόν Συμβούλιον σύγκειται εκ τριών μελών, αρμόδιον είναι το Πειθαρχικόν Συμβούλιον του Δικηγορικού Συλλόγου της έδρας